16 పేజీలు అణా: స్థాపితం 1930 R. No. M. 3152

జమీన్ రైతు

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 27—9—40. | సంచిక 39

ఈ వారంలో—
1. నెల్లూరు మండ్యట్లు.
2. మాయాజా కావ్య.
3. కథ: నాబరా.
4. జమీందారీలలో శాసనాలు.
5. తోటకూరాలు అంతరించే మార్గం.
6. కొండపూడి ఆదిశేషారెడ్డి గారి విచిత్ర రాగాలు.

అది చావా? ఆత్మహత్యా? లేక మర్డరా?

ఈదూర్లో శ్రీమతి గూడూరు కృష్ణమ్మ గారి యింట్లో గత 7 తేది చోరీ జోయిందనీ- షుమారు రు 1600 ల సొత్తులుపోతే షుమారు రు 450 ల క్రియంవేసి తగ్గించి వ్రాశారనీ తెలుస్తుంది. అదుండనీ—

ఈ సందర్భంలో పోలీసులు ఆ గ్రామ కాపురస్తుడు నారాబత్తుడి యింట్లో సోదావేసి కొన్నినగలు తీసుకొన్నా రట. కాని అవి చోరీ సొత్తులు కావని పిర్యాది చెప్పిందనీ తెలుస్తుంది.

ఈ విషయంలో నారాబత్తుణ్ణి గత 20 తేది రాత్రి వరకు పోలీసు కస్టడీలో బెట్టుకున్నట్టున్నా 21 తేది వేకువన్నే పోలీసులు కోడూరుకుపోయి అక్కడ నుండి వెళ్ళిపోయినట్టున్నా, నారాబత్తుడు ఏమైనాడో ఎవరికి తెలియనట్టున్నా, 22 తేది సా॥ 3 గం॥కు పొలంలోవుండే ఒక బావిలో శవం తేలినట్టున్నా, పంచాయతీచేసి పోస్టుమార్టమకు పంపినట్టున్నా తెలుస్తున్నది—

ఈ విషయాన్ని గూర్చి అప్పుల్లో నేగాక, ఆ ఫిర్కాలోనే గాక, ఈ తాలూకా అంతా ఏ మేమో చిత్ర విచిత్రమైన వదంతులు ప్రబలిపోయి ఉన్నాయి-

ఇందునుగూర్చి నాప్రశ్నలు?

20 తేదిరాత్రి యీదూర్లో పోలీసు కస్టడీలో ఉన్న నారాబత్తుడు ఏమైనాడు?

పరారి అయినాడంటారా? అతన్ని కొట్టకుండా, పూర్తిగ సరైన విచారణ చేయకుండా

ఈదూరులో నారాబత్తుడి చావును గూర్చిన దుర్వదంతులు దేశమంతా గుబ్బటిల్లిపోతున్నవి !!!

తెల్లవారేటప్పటికి పోలీసులంతా కోడూరు చేరడానికి కారణమేమి?

ఈ నారాబత్తుణ్ణి కస్టడీలో పెట్టుకొన్నట్లు గాని పరారి అయినట్లుగాని ఏమైనా రికార్డు చేసినారా?

నారాబత్తుణ్ణి వెతుకుతున్న అతని అల్లుడు విడవలూరు వెంకటరత్నాన్ని 22 తేది నెల్లూర్లో పోలీసు కస్టడీలో పెట్టింది నిజమేనా?

నారాబత్తుడి యింట్లో దెచ్చిన నగలు ఎందుకు అతనికి వాప్సు చేయలేదు. అవిఎప్పుడు తిరుగా వారిభార్యకు యిచ్చారు?

ఇంతగల్లా ఊళ్లోవుంటే మునసబ్ 22 తేది శవం తేలినప్పుడు పూళ్లోలేకుండా ఎక్కడకు పోయినాడు?

22 తేది పగలు షుమారు 3 గంటలకు శవం బావిలో తేలితే రాత్రి 7 గం॥కు కరణం రిపోర్టు వ్రాసేవరకు దిక్కు న్నట్లు కనపడదే మునసబెక్కడ? ఇతనిమీద ఏం చర్యతీసుకున్నారు?

రిపోర్టు పోలీసుకొక కాపీ, స్టేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుకొక కాపీ, పంపితే సబ్ మేజిస్ట్రేటుకు పోయిన కాపీతిరుగా పూళ్లోకి ఎవరు తెచ్చారు? అకాపీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుకు ఏకాలానికి చేరిందా?

23 తేది ఉదయం సర్కిల్ నారాబత్తుడి అల్లుణ్ణి నెల్లూరునుండి తనకారులో తెచ్చింది నిజమేనా?

శవాన్ని పంచాయతీ చేయడానికి గ్రామ పంచాయతీ మెంబర్లున్నారు; విలేజీ కమిటీ మెంబర్లున్నారు. వారి నెందుకు పిలువలేదు. మునసబుకు అనుకూలురను మాత్రమే ఎందుకు పిలిచారు? గ్రామంలో రెండు పార్టీలుండేసంగతి సర్కిల్ కు తెలుసుకదా ఇరుపార్టీలవారిని ఎందుకు పంచాయతీలుగా వేయలేదు. ఈ గ్రామస్థులెందరో ఉండగా పరాయి గ్రామస్థుడు పిడగకను పూరు మర్డరుకేసులో ముద్దయిగావున్న గోగినేని శ్రీరాములుగారిని ఎందుకు పంచాయతీదారుగా వేసుకున్నారు? శవము తేలిన విషయం రిపోర్టు చేసిన కరణాన్ని ఎందుకు పంచాయతీదారుగా వేయలేదు?

వెంకటగిరికి దుస్సలహాలు

ఈ ప్రశ్నలు వాలో చెక్కివేసుకుంటే ఎన్నో సందేహాలుదయిస్తున్నవి. సర్కిల్ యిన స్పెక్టరు కూడా 20 తేది ఈదూర్లోనే ఉన్నట్టు తెలుస్తుంది.

కావున జిల్లా సూపరింటెండెంటుగారు S. I & C. I గార్లను తోడుకపోకుండా ఒక్కరేవెళ్లి, చనిపోయిన నారాబత్తుడిభార్య, అతని అల్లుణ్ణి ఇతరనిర్బంధాలనుండి తొలగించి వార్ని, గ్రామస్థులను, ముందు రహస్యంగా విచారిస్తే అంతా బైటబడుతుందంటారు.

రు 1600 ల చోరీసొత్తును షుమారు రు 450 క్రయం వేయడానికి కారణమేమి? అట్లుంటే ఆ విజిటు బుక్కును తన్కీ చేయండి సుడుపులు కొట్టివేతలేమన్నా ఉన్నవో తెలుస్తుంది. కరణం వ్రాసిన రిపోర్టు వగైరాలుకూడా తన్కీ చేయండి.

అసలు పోలీసుకస్టడీలో ఉన్నాడా? పోలీసు కస్టడీలో ఉన్నవ్యక్తి ఏలాపోయినాడు?

తప్పించుక పోయి బావిలోబడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడందామా అంత నిర్బంధమేదైనా ఉంటేగదా అలా చేసుకోవాలి?

లేదా ఎవరైనా చంపిబావిలో వేశారందామా? పోలీసుకస్టడీలో ఉండే మనిషినివారికి తెలియకుండా ఎవరు చంపడానికి సాధ్యము?

పోలీసుకస్టడీలో నుండి పారిపోయినాడా అంటే ఆవిచారగ పోలీసుచేసినట్టులేదే! పడి చచ్చిందా, చంపిపడవేసిందా పోస్టు మార్టంలో తెలియదా?

ఏవిధంగా ఆలోచించినా అగమ్యగోచరంగా ఉంది. ఈవార్తలో సంతోషకరంలేదు. కావునపోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు స్వయంగా తనిఖీచేసి విచారించవలసిన అన్నివిధాలా ముఖ్యమైన అవసరము.

మరికొన్ని వివరాలు.

పై బండికట్ల నారాబత్తుని చావును గూర్చి నేడు (తే 27 ది) జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వద్ద ఈదూరు గ్రామస్థులొక పిటీషను పెట్టినట్టు తెలుస్తుంది.

★

ఈ పిటీషనుకుముందే నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరువారుకూడా ఈ కేసువిచారణకు ఈదూరుకు యీదినం (తే 27 ది) పోయి ఉన్నాడని కూడా తెలుస్తున్నది.

—మా ప్రత్యేకవిలేకరి.

"రాజా 1933 నుండి వ్యావహారిక దుస్సలహాలతో బాధపడుతున్నాడు"

—జిల్లాజడ్జి తీర్పులో.

"From 1933 the Rajah has been Suffering from bad legal Advice"—

"1933 నుండి రాజా వ్యవహారిక దుస్సలహాలతో బాధపడుతున్నాడు"

ఈమాటలు మన మన్నవిగావు. నెల్లూరు జిల్లాజడ్జి మేక్ దోరగారు సింహాసనం మీద కూర్చొని పిడూరు, లక్ష్మీనరసింహాపురం రైతులకు రాజాకు జరిగిన దావా జడ్జిమెంటులో వ్రాస్తూ కేసు రైతులకు అనుకూలంగా తీర్పు జెప్పారు.

(ఆవివరాలు ముందు ప్రకటింపబడును)

ఈమాట 1931-1932 లో ప్రభుత్వం గూడా అన్నది-

ఇక మేమో ఎన్నిరోజులుగనో యీ విషయం నెత్తిన నోరుబెట్టుకొని మొత్తుకుంటూనే ఉన్నాం. ఎవడయినావినేది?

రామ! రామ!! లీగల్ అడ్వయిజరు వకీలు వకరేనా?

ఓనివాణమా! నీకు మహాధ్వనరాసుల్లో కన్ను తెరుచడం లేదుగాని లీగల్ అడ్వయిజరు-వకీలు ఒకరేకావడంవల్ల రైతులు, ఎస్టేటు, ఎంతనష్టపడుతున్నదో ఆ దేవుడికే ఎరుక!

తమకు అభిమానముంటే కనకాభిషేకం చేయ ఎవరొద్దన్నారు? కానీ ఇకనైనా ఈ రెండు ఘోర్టుపోలికనాలు ఒకరి క్రింద ఉంచవద్దయ్యా!

—హి. హై.

యుద్ధవార్తలు-

ఇండోచైనా యుద్ధం.

జపానువారు ఇండోచైనా ప్రభుత్వమువారికి 72 గంటలగడువుతో ఒక అంత్యసందేశాన్ని పంపించారు. అది ఆదివారమువాడు అర్ధరాత్రితో పూర్తి అయిపోయింది. ఫ్రెంచి ఇండోచైనా గవర్నరుజనరలు అడ్మిరలుడీకూ అంత్య సందేశము నిరాకరించాడు.

దానితో జపానువారికి ఒళ్లుమండింది. అంత్య సందేశకాలం అంత్యమయ్యేముందు 2 గంటల పూర్వమే అనగా ఆదివారంరాత్రి 10 గంటలకు జపాన్ సేనలు ఇండో-చైనామీదికి దండెత్తి వచ్చాయి. ఫ్రెంచిసేనలు 2 గంటలసేపు ధైర్యంగా శత్రువునెదుర్కొని పోరాడినవి. అర్ధరాత్రికి యుద్ధవిరామం జరిగింది. ఇరుపార్టీలవారు ఒకసంధి చేసికొన్నారు. దాని షరత్తులివి.

(1) టాంకింగులో జపాన్ వారికి ఉచితంగా వానికాశ్రయాలను ఇవ్వడం వాటిరక్షణకొరకై 6000 మంది జపాన్ సేనలను అక్కడవుంచు కొనుటకు అనుమతి ఇవ్వడం.

(2) జపాన్ సేనలు దక్షిణచైనానుండి ఇండోచైనాగుండా పోవడానికి అనుమతి ఇవ్వడం.

(3) హైఫాంగులో జపానువారి తుపాకులు పెట్టుకోడానికి అనుమతి ఇవ్వడం.

(4) దూరప్రాచ్యమున ఫ్రెంచి క్షేమము కాపాడుటకునూ, ఫ్రెంచిహక్కులు గౌరవించుటకునూ, ముఖ్యంగా ఫ్రెంచి-ఇండోచైనా రాజ్య స్వత్వము గౌరవించుటకునూ జపాన్ ప్రభుత్వం ఫ్రెంచి ప్రభుత్వానికి హామీఇచ్చింది.

అమెరికా, బ్రిటనుల ప్రతిక్రియ:

ఇండోచైనా జపాన్ వారికి పూర్తిగా వశమైపోతే అమెరికా స్వాధీనంలోనున్న ఫిలిప్పైను దీవులమీద జపాన్ కు అధికారం చెలాయించడం సులభమవుతుంది. రెండవది బోర్నియో, సిలిబిస్ దీవులలో అమెరికాకు మంచి పెట్టుబడవుంది. జపాన్ కు ఇండోచైనా సంపూర్ణంగా వశమైతే ఆదీవులలో అమెరికావారి పెట్టుబడి నశిస్తుంది. ఈకారణాలచేత అమెరికావారు ఎట్లయినా జపాన్ ను దుర్బలంచేయాలె. అందుకోసరం అమెరికానుండి జపానుకు ఎక్కువగా ఎగుమతి అగుచున్న నూనె, ముడిఇనుము, మొదలగు వస్తువులను ఎగుమతికాకుండా కంట్రోలు చేయవలెనను సంకల్పం అమెరికావారికి కలదని తెలియుచున్నది.

మరోవిషయం: జపాన్ దేశము ఇదివరకు బర్మా రోడ్డును మూసివేయవలసినదని బ్రిటిషు వారిని కోరగా వారుమూసియుండిరి. యిప్పుడు మనస్పర్ధలు కల్గినవి. అందుచే ఆదారిని ఏల మరల తెరవకూడదు? అనే విషయాన్ని బ్రిటిషు వారాలోచిస్తున్నారు.

జపాన్ ఒకవేళ బర్మామీదకు దండెత్తి రావలెనంటే దానికి మార్గాలున్నాయిప్పుడు. ఒకటి సయాంను ఒత్తిడిచేసి తనచేతిక్రిందకు తీసికొని వచ్చి క్రా భూసంధిని వశపరుచుకొని ఆభాగంలో కాలువత్రవ్వి దానిగుండా బర్మాపై దండెత్తాలె. లేక దక్షిణంగావచ్చి సింగపూరుమీదుగా తిరిగి సముద్రంమీద రావాలె. అట్టిది జరగకుండా సింగపూరును జాయింటుగా రక్షించే విషయం అమెరికా బ్రిటీషుప్రభుత్వాలు ఆలోచిస్తున్నాయి.

ఈజిప్టు గొడవ.

పోయినవారంలో సిడీబరానీ వరకూ ఇటాలియన్ సేనలు వచ్చివున్నట్లుగా చెప్పాం. సిడీబరానీవద్ద తమ పరిస్థితి బలపరచుకుంటున్న ఇటాలియన్ సేనలమీద బ్రిటిషుయుద్ధనౌకలు కాల్పులు చేసాయి. జర్మనుసేనలు ఇటాలియనులకు సహకారం చూపసాగారు. ఈజిప్టియనులు అతిధైర్యసాహసాలతో పోరాటం సాగించారు. బ్రిటీషువారి వాకాదళపు విమానాలు ఇటాలియను కేంద్రాలపై ముట్టడి జరిపాయి. కొందరు ఇటాలియనులు ఖైదీలుగా తీసుకొని పోబడ్డారు. ఎట్టకేలకు ఈజిప్టులో ఇటాలియనుల ప్రయత్నం అంతగా కొనసాగడంలేదు.

మంత్రుల రాజీనామా.

ఇటాలియనులు ఈజిప్టుపై దండెత్తగనే తక్షణం యుద్ధం ప్రకటించవలెనని మంత్రివర్గంలోని 4 గురు మంత్రులు చెప్పారు. కొందరు అపార్టీకి ప్రతికూలురు. అందుచే ఆనలుగురు రాజీనామా లిచ్చారు. వారిస్థానే క్రొత్తమంత్రులొచ్చారు.

బ్రిటీషువిమానాల సాహసం.

రాయలు విమానాలు శత్రుసైన్యాలను అతిధైర్యంతో ఢీకొంటున్నాయి. లిబియాలో మార్షలు గ్రేజియానీకి ముఖ్యసరఫరా స్థానాల్లో ఒకటైన టెకఘూసీ నౌకాశ్రయముపై బ్రిటిషు విమానాలు దాడిసలిపాయి. హార్బరుప్రక్కన పెద్ద మంటలు మండినవట. అంతేకాక సిడీబరానీ దగ్గర శత్రు మోటారు బండ్లగుంపులో కొన్ని లారీలపై బాంబులు నేరుగాతగిలినవి.

ముందుకు సాగనీడంలేదు.

బ్రిటీషువారు ఇటాలియనులను దేశంలోకి సాగిరానీకుండా దారులను అంతా నాశనంచేసి, రోడ్లను పగులగొట్టిపెట్టారు. అందువల్ల వారు లోపలికి సాగిరావడం కష్టమైంది. అదీకాక వారిపై ట్రెంచితుపాకులను బ్రిటీషువారు కాల్చి నానా ఇక్కట్టులు పెట్టారు. అందుచేత సిడీబరానీనుండి వారు ముందుకు సాగలేకున్నారు.

ఇటాలియన్ల అరెస్టు.

ముందు జాగ్రత్తగా కయిరోలోనున్న ఇటాలియనులను అరెస్టు చేయడానికి ఈజిప్షియన్ అధికారులు పూనుకొన్నారు.

లండన్ - బెర్లిన్ యుద్ధం.

కొంతవరకు లండన్ మీద జర్మను విమానాల తీవ్రత తగ్గిందనవచ్చు. ఇటీవల లండన్ పై జరిగిన ముట్టడుల్లో ఇన్నర్ టెంపిల్ లైబ్రరీ, పబ్లికు రికార్డు ఆఫీసులు, బ్రిటీషుమ్యూజియంలోని కోర్టుయార్డులు బాంబుల కాహుతిఅయినాయి. వెస్టండు హోటలుపై బాంబులుపడి మేజరు జనరలు సి. జె. బ్రౌన్ హే దంపతులు మరణించారు. లండన్ లో భారతీయుల హాస్టలుపై బాంబులు వేయబడ్డాయి. కాని ఎక్కువ ప్రమాదాలు లేవు.

పెద్దపెద్ద భవనాలక్రింద జీవిస్తున్న వేలకొలది ప్రజలసౌకర్యార్థం లండన్ లో కొన్ని క్రొత్త ఏర్పాట్లు చేయబడుతున్నాయి. తగిన భాగాలు తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం తన అధికారాలను ధారాళంగా ఉపయోగిస్తున్నది.

బ్రిటీషునావ ముంచబడుట.

కెనడాకు బ్రిటిషు బాలబాలికలను తీసుకొనిపోయే ఒక స్టీమరును జర్మనీవారు టార్పిడో చేశారు. తన్మూలంగా చనిపోయినవారు 294 మందిఅని అంచనా వేయబడింది.

రాయలు విమానదళం బర్లిన్ పై బాంబులు వేయుచున్నది. కాని చెప్పుకోదగిన నష్టాలులేవు.

బాల్కన్ రాష్ట్రములసభ.

రిబ్బన్ ట్రాప్, కియానోగారలు పరస్పర సంభాషణలు జరుపుతున్నారు ఇటలీలో. దాని పర్యవసానం బహుశా బాల్కను రాష్ట్రసభ జరుపడానికై వుంటుంది. గ్రీసును భేదించడం వీరిసంభాషణల సారాంశంగా కనబడుతుంది. ఈ సభకు యూగోస్లేవియా, బల్గేరియా, గ్రీసు దేశాలుమాత్రమే ఆహ్వానింపబడతాయి. టర్కీకి ఆహ్వానంలేదు.

సూయజు కాల్వ

3

నాగరికత అభివృద్ధి అయ్యేకాలంలో మధ్యధరా సముద్రాన్ని ఎర్రసముద్రాన్ని జలసంధి ద్వారా కలుపవలెనను ఆకాంక్ష మానవునిలో కలిగింది. క్రీ. పూ 20 వ శతాబ్దములోకన్నా క్రీ. శ. శతాబ్దములలో దానియొక్క లాభములు గ్రహించబడ్డాయి.

భూగోళశాస్త్ర ప్రకారం ఈజిప్టు తూర్పు పడమరలకు స్వాభావిక ద్వారము వంటిది. ఖండాంతరవ్యాపార మార్గాలు ఎప్పుడైతే ఏర్పడ్డాయో అప్పుడే అన్నిదేశాల ధనము, పంటలు వగైరా ఈజిప్టుగుండా ఇతర దేశాలకు పోవడం తప్పనిసరిఅయింది. ఈజిప్టులో గొప్పగొప్ప పట్టణాల్లో వివిధదేశాల సామాన్ల అమ్మకము జరిగేది. వస్తువుల మారకముజరిగేది. దూరాపు తూర్పు దేశాలు, పర్షియా, బాబిలోనియా, అరేబియా, సోమాలీలాండు, సూడాను, గ్రీసు, రోము, ఉత్తరాఫ్రికా, స్పెయిన్ మున్నగు దేశాలనుండీ వ్యాపారాలు జరుగుతుంటాయి. ఈజిప్టుయొక్క స్వంతదారుడికి ప్రపంచపు మార్కెట్టు అంతా చేతిలోవున్నట్టే. ఎన్నో సామ్రాజ్యాలు ఈజిప్టును అపహరించాలని ప్రయత్నంచేసాయి అనడంలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు.

ఈజిప్టుకు తూర్పున ఒకఇరుకైన భూభాగం (పూర్వకాలంలో ఇంకా ఇరుకుగా వుండేది) ఆఫ్రికాను, ఆసియా ఖండానికి కల్పుతున్నది. ఎఱ్ఱసముద్రము మధ్యధరా సముద్రములోని నీళ్ల వరకూ నాలుకవలె చాచివుండి రెండుసముద్రాల (మధ్యధరా, ఎఱ్ఱ)ను మధ్యనున్న అత్యల్పమైన భూభాగాన్ని కోసివేసి జలసంధి చేస్తుందాఅనే సందేహము గల్గించుచుండేది. ఆదేవిధంగా ఎఱ్ఱసముద్రానికి కొంచెము పడమట భాగంలో నైలునది ప్రవహిస్తున్నది. దానియొక్క ఉపనదులలో "పెలూసాక్" అనేది ఆ భూసంధియొక్క అంచును దాటుకొని పోతున్నది. 4000 సంవత్సరాలనాడు మంచిబుద్ధిగలవాండ్లు పైవిషయాలను గమనించి నైలునదికి ఎఱ్ఱసముద్రములోకి పోయే ఒకక్రొత్త కల్పిత ముఖద్వారాన్ని ఏర్పరిచి "పెలూసాక్" ఉపనదిచేత మధ్యధరా సముద్రాన్ని కల్పియుండక పోయియుంటే ఎంతగానూ మేగా వుండేది?

గ్రీసు, రోముయొక్క కేంద్ర ప్రభుత్వాలు వృద్ధిచెందకముందు యూరప్ లో వ్యాపారము వృద్ధిగాక పూర్వము ఎఱ్ఱసముద్రమునుండి పడమటి సముద్రాలమీద పోయే నావికా వ్యాపారము వలనచాల లాభాలున్ననూ, అంతముఖ్యము గా పరిగణింప బడకుండెను. ఈజిప్టుకాలువను కట్టిన పనివారలకు ఎఱ్ఱసముద్రముగుండా నైలునదికి ఉపార్శ్వములలోఉండే పట్టణాలకు నావికా మార్గాలను నిర్మించవలసి వచ్చినది. ఈ జిప్టుదేశ మభివృద్ధికివచ్చి నాగరికత పెంపొందినకొలది సోమాలిలాండుతో మంచివ్యాపారము జరుగసాగెను. దేశముతూర్పు ఆఫ్రికాతీరమునుండి కొనిరాబడిన బంగారు, దంతము, సుగంధద్రవ్యములు మొదలగు వాటితో తులతూగసాగెను. ఈజిప్టుకు పర్షియా సింధుశాఖ నాముకొనియుండు ప్రదేశాలకుమధ్య వాణిజ్యము బాగుగా జరుగసాగెను.

—— (సశేషము)

చెన్నూరు.

15-8-40 తేది తెలుగున్యూసులు వార్తకోర్కెన సందర్భంలో భయనివారణ మంత్రానికి రు 50 లు ఖర్చుపెట్టారట మా కాంగ్రెసు ప్రభువులు యిద్దరు. ఆసందర్భమేమిటో? ఆ కాం॥ వారెవరో మీకు తెలుసునా?

— మైకాలిక్లు.

50 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతిచెందిన

మదనమంజరి మాత్రలు

ధాతుక్షీణత మలబద్ధకము, స్వప్న స్ఖలనము, వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇవి రక్తమును, వీర్యమును, అధికపరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహంకలిగించును. వెల డబ్బీ రు1.

రమణ విలాసిని

కామశక్తిని వృద్ధిపరచి, శీఘ్ర పతనమును నిలిపి ఎల్లరకును సంభోగములో తృప్తి కలిగించును. వెల డబ్బీ రూ 1.

మదనమంజరి ఫార్మసీ,
(/) 184 చైనా బజారురోడ్డు, మదరాసు.
నెల్లూరు: ఆర్యన్ ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.
కావలి : ఓరియంటల్ స్టోర్సు.

బిల్డింగు, ఇర్రిగేషన్ పనులకు అమూల్య సలహాలు

ఇ. రామానుజులు శెట్టిగారు డి. పి. డబ్ల్యు డిపార్టుమెంటులో ఓవర్సీయరుగా 4 జిల్లాలలో 36 సంవత్సరములు పనిచేసి బిల్డింగు ఇర్రిగేషన్ లలో విశేష అనుభవము, నిపుణత పొందినవారైయుండి ప్రస్తుతం కోర్టు కమీషనరుగా వున్నారు. ఇండ్లప్లానులు, ఎస్టిమేట్లు, ఎస్టేట్ల సర్వే గొప్ప కట్టడములను సూపర్ విజను, ఇర్రిగేషన్ పనులు, సిమెంటు కాంక్రీటు పనులు చక్కగా చేయగలరు. ఈపనులు చేయించువారు వీరి సలహాలను, సహకారమును పొందినట్లయితే మోసము అనవసర వ్యయము, నష్టము, కాలయాపనము మొదలగునవి లేకుండా నమ్మకంగా పనులు జరిపించుకొని లాభపడవచ్చును.

అడ్రసు:
ఇ. రామానుజులు శెట్టి, ఏం. ఎ. ఇ. టి. ఎ
రిటైర్డు పి. డబ్ల్యు. డి. ఓవర్సీయరు,
స్టోనుహౌసుపేట, నెల్లూరు.

ఉచితము.

మీరు గనోరియా (సెగ లేక పచ్చ కాక) అను వ్యాధి నుండి బాధపడవలసిన మాచే వ్రాయబడిన:

"సెగరోగము"

అను పుస్తకమును చదువుడు. మీరు కార్డు వ్రాసిన తక్షణమే [illegible] పుస్తకము ఉచితము గా పంపెదము.

గనోరియా లేబరేటరీ,
నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా

కుష్ఠు, బొల్లి, మేహాపుచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం.
బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు
ఓ. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గఅవసరసమావేశం

21 తేది నెల్లూరులో జరిగింది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గ అవసర సమావేశము ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు, మందసా కేసులనుగురించి చర్చించటానికి 21-9-40 తేదీన నెల్లూరులోని జమీన్ రైతు కార్యాలయములో సాయంత్రం 3 గంటలకు శ్రీమతి భారతీదేవిరంగాగారి అధ్యక్షతను జరిగినది. యీదిగువ తీర్మానాలు ఆమోదింపబడినాయి.

తీర్మానాలు.

(1) అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ బొంబాయిలో సమావేశమై స్వాతంత్ర్యమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో రాజీవిధానమువల్ల సంపాదించుట దుర్లభమని గుర్తించి, వాక్స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు పూనుకున్నందులకు యీసంఘము వారు సంతృప్తిని వెల్లడించుచున్నారు. మరియు యిదివరకే పోరాటమున విముక్తి రైతులుండి, ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానానికి ఆహుతియవుతున్న, రైతుకూలీలు, భారతకాంగ్రెసు నడుపబోవు స్వాతంత్ర్య పోరాటములో పాల్గొని, నిండుసహాయసంపత్తిని యివ్వగలరని యీ సభవారు విశ్వసిస్తున్నారు.

(2) ఇటీవలఆంధ్రదేశంలో ఆకలిమంటచే బాధపడుచున్న కూలీరైతులు జరపే ఆకలియాత్రలను యీసంఘమువారు బలపరుచుచూ రాష్ట్ర మంతటా ప్రతి తాలూకా ఆఫీసులవద్దకు బ్రహ్మాండమైన "ఆకలియాత్రలను" సాగించవలసినదిగా యీ సంఘమువారు పీడితరైతు కూలీలను హెచ్చరించుచున్నారు.

(3) గుంటూరుజిల్లా రైతుసంఘ ఎన్నికల తగాదాల పరిష్కారం చేయుటకు అధ్యక్షులైన శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాగారికి అధికారము యివ్వడమైనది.

(4) రాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గములో అప్పుడప్పుడు కల్గే ఖాళీలను అవసరమునుబట్టి భర్తీ చేయుటకు అధ్యక్షులకు అధికారంయివ్వడమైనది.

(5) ప్రభుత్వము ప్రజాభిప్రాయాన్ని గూడ తిరస్కరించి మందసా రైతులపైనను, రైతు నాయకులపైనను కేసులు వుపసంహరించుకోక, వారినిఅన్యాయముగాశిక్షించి భయపెట్టజూచుట గర్హనీయము.

ప్రభుత్వనిర్బంధ విధానానికిగురియైన మందసా రైతువీరులను, వారి రక్షణార్థము సహాయము చేసిన వారందరికి ముఖ్యంగా బర్మా ఆంధ్రరైతు రక్షణ సంఘమువారిని అభినందించుచున్నారు మందసా రైతులు విడుదల అయ్యేవరకు ఇంకా తీవ్రముగా ఆందోళన చేయాలనీ అందుకై మందసా, రంగా నిర్బంధ నిరసనదినోత్సవములు ఎప్పటివలెనే బ్రహ్మాండముగా జరుపుతూనే వుండాలనీ, ఆంధ్రరైతులను సేవకులను యీసంఘము వారు హెచ్చరించుచున్నారు.

మలబారు కాల్పులు.

కేరళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ ఆదేశానుసారము రాష్ట్రమంతటా శాంతియుతమైన, సక్రమమైన పద్ధతులద్వారా ఏర్పాటుచేయబడిన అసమ్మతిసభలను చెదరగొట్టి ఆప్రజలపై తుపాకులు ప్రేల్చిన ప్రభుత్వచర్యకు యీసభవారు అసమ్మతి తెల్పుచున్నారు.

ఈకాల్పులకు గురియై మరణించిన, గాయపడిన ప్రజల కుటుంబాలకు తమసానుభూతి నందజేయుచున్నారు.

నన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్య,
ఆఫీసు కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం.

తప్పు రాజాజీదికాదు -నాది

"హరిజన"లో గాంధీజీ ప్రకటన.

"రాజాజీని నాకు చాలాకాలంనుండీ తెలుసు. అతడు మంచి తత్వజ్ఞుడు కాబట్టి తనకు కలిగిన సంకటాన్ని బహుకొద్దికాలంలో మరచిపోతాడు. ఒకసమయంలో రాజగోపాలాచారిగారు యిలా అన్నారు. "అహింసా సిద్ధాంతాన్ని గురించి నాకు తెలిసినంతబాగా మీకు తెలియదు."

నిజంగా నేనేమైనా సిద్ధాంతాన్ని అర్థం చేసుకోలేక తప్పుత్రోవలోకి తీసుకపోతున్నానేమో ననిపించింది. ఢిల్లీతీర్మానాన్ని రాజాజీగారు కేవలం నాప్రోత్సాహము మీదనే చేశారు. కాంగ్రెసులో గొప్ప నాయకులలో ఒకడైన రాజాజీగారిమాటకు విలువ లేకపోవడం చాల విచారకరము. దుర్బలుడు అకస్మాత్తుగా న్యాయాన్ని అనుసరిస్తాడు. అహింసాసిద్ధాంతాన్ని అనుసరించే ఒక మంచిబలిష్ఠుడు అకస్మాత్తుగా అన్యాయం చేస్తాడు. రాజాజీని అందరూ ఖండించి పరిహసించి అతడు చాలినన్నాళ్ళకు గురికావలసివచ్చిన దేశం చేసినందుకు నేను చాల అన్యాయముచేసినను.

నేను రాజాజీకి అన్యాయం చేసినమాదన్నైతే కాంగ్రెసు కార్యసంఘానికి గూడ అన్యాయం చేసినవాడనే, సత్యాగ్రహానికి నన్ను సంపూర్ణాధికారిగా చేస్తే వారు నేను చెప్పినట్లు నడుచుకోవాలి.

నన్ను అక్షరాల్లాగా నాయకత్వం తప్పుత్రోవలో వుంచిన వారెవరో ఏమీలాగించలేదు. వార్ధాలో కార్యసంఘంవారు చేసినతీర్మానానికి నేను కారకుడను. నేను వారిని ప్రోత్సాహపరచకుండిపట్లయితే వార్ధాతీర్మానాన్ని చేసివుండేవారుకారు.

బొంబాయిలో మొన్న జరిగిన కాంగ్రెసు తీర్మానాన్ని అందరూ అనుసరించినట్లయితే మన యొక్క గమ్యస్థానానికి మనము చాల త్వరలో చేరగలము. నా యొక్క తప్పును దిద్దుకోవడమే యీ వ్యాసోద్దేశం. రాజాజీలో రక్తిమా లేదని ఈవ్యాసంవల్ల దేశీయులు తెలుసుకోవలయును.

రాజాజీ సలహా.

బొంబాయియొక్క తీర్మానం అంగీకరించబడినట్లయితే రాజాజీగారు చెప్పారు అఖిలభారత మహమ్మదీయులపట్ల కేంద్రంలో ప్రధానిగా నుండమని కోరడం సత్యంతోవి ఆక్షేపించడానికి కారణంలేదు. ఏలనన భారతదేశంలో మహమ్మదీయులు అధిక సంఖ్యాకులుగానున్నారు.

భారతదేశంలో ఆంధ్రులకెంత గౌరవస్థానమున్నదో మహమ్మదీయులకు అట్టిస్థానమే వున్నది. యుద్ధమంతరించి భారతదేశము స్వతంత్రదేశమైనతే అప్పుడు కాంగ్రెసువారు ఒక మహమ్మదీయునికి కాదు, క్రైస్తవునిగాని, లేక సిక్కునుగాని, పార్శీనిగాని, జాతిమత విచక్షణలేకుండా ఎవనినైననూ తన ప్రధానిగా తీసుకోడానికి సంసిద్ధంగా వున్నది.

భారత దేశానికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కల్గు నిమిత్తం కాంగ్రెసువారు ఒకగొప్ప అహింసాయుతమైన సంఘర్షణను ప్రారంభించ పోతున్నారు. కావున దేశీయులు అధర్మబుద్ధితో అనవసర విమర్శలు గావించుటకు కాంగ్రెసువారు ఏ మాత్రము అవకాశమును కలుగనీయ కూడదు."

అక్టోబరు 25-వ తేదీన

అఖిలాంధ్ర కేంద్రములయందును 'జీవనజ్యోతి' విడుదల కాబడును

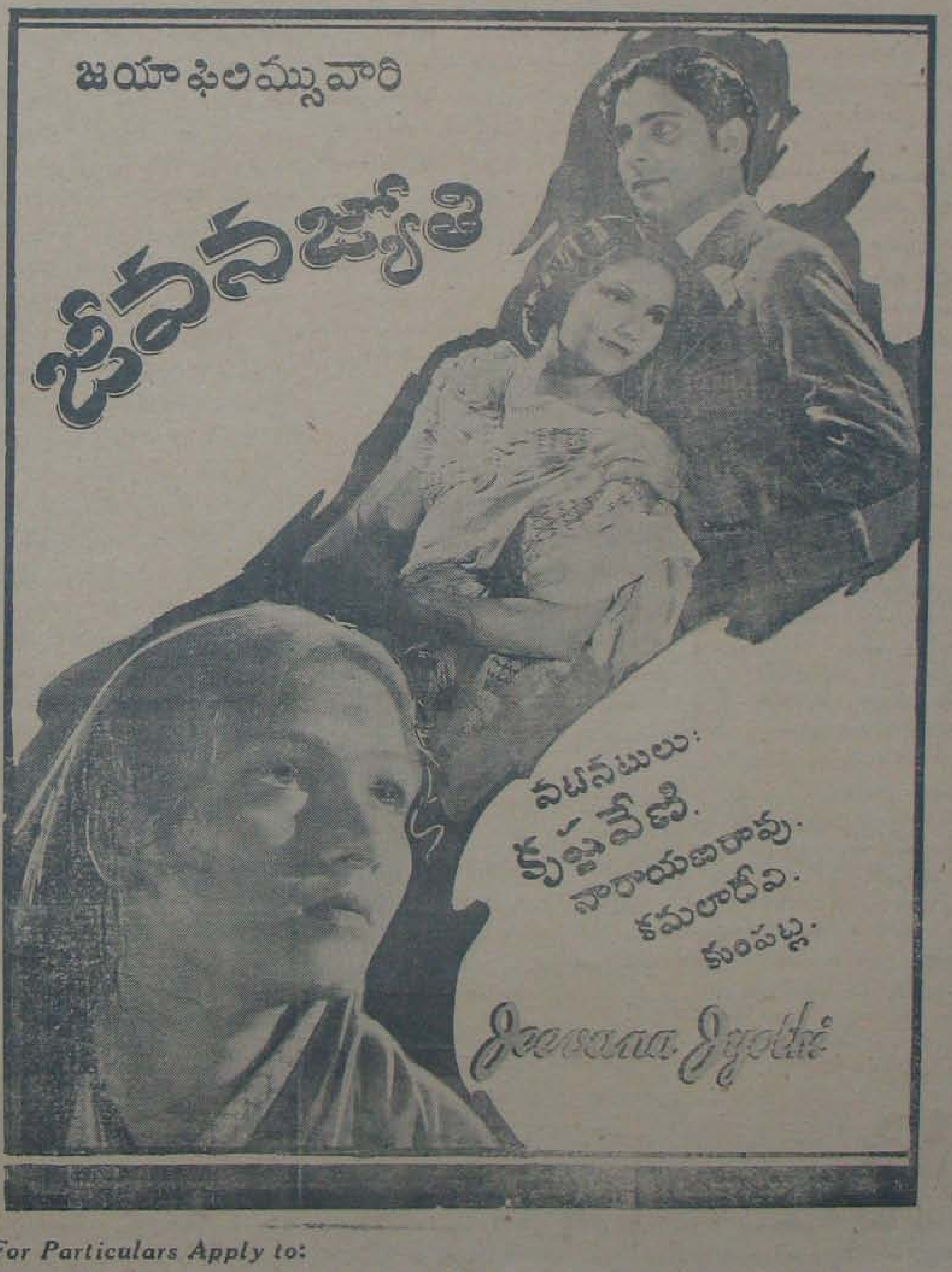

For Particulars Apply to:

JAYA FILMS Ltd., **Mylapur, Madras.**

మునగాలరాజీ ఏమైంది?

మునగాల జమీన్ రైతు సంఘ ప్రెసిడెంటు వనాంకాలి పాపకాలయ్య శర్మగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

మునగాల రైతులకున్ను జమీన్‌దారుకున్ను రాజీజరిగి 20 నెలలైంది. అటుపిమ్మట రాజీ సరిగా అమలు జరుగకపోవటం, రాజీ విషయాలలోనే అనేక పేచీలు వుదయించడం, రైతులు గత్యంతరంలేక సత్యాగ్రహం మొదలుపెట్టడం అనేకులు జైలుకు పోవటం అప్పట్లో రెవెన్యూ మంత్రిగానున్న శ్రీప్రకాశంగారు వచ్చి రైతులను తిరిగి రాజీకి ఒడబర్చడం జరిగింది. శ్రీ ఎన్నేని సుబ్రహ్మణ్యంగారు రాజీ పరిష్కర్తగా నియమింపబడ్డారు. జమీందారు ఒక ప్రకటన చేస్తూ సత్యాగ్రహమునకు ఒక కారణమైన ఇమ్మడి పాపయ్యగారి భూములనుఇచ్చివేయడం, మరొక కారణమైన రిమీషనును స్వల్పంగా ఇవ్వడం జరిగింది. కాని అటుపిమ్మట రాజీ షరత్తులలో ఏ ఒక్కటిన్ని అమలు జరుపకపోవుటే గాక జమీందారులు బుద్ధిపూర్వకంగా రాజీ నుల్లంఘించుచున్నట్లు ఎంచి పరిష్కర్తయైన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఎస్టేటునుండి వెడలిపోయిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు శ్రద్ధ ఏమాత్రం కనపరచడం లేదు. రాజీవ్యవహారాలలో సబ్‌ట్రెజరీలో డిపాజిటు కాబడి రైతులకు రావలసిన రు 3000 లు గూడా వచ్చేమార్గం కనిపించడంలేదు. కాబట్టి రాజీ షరతులు ఏవిధంగా అమలు జరుపక వుల్లంఘింపబడినదీ తెలియజేస్తున్నాను.

షరత్తులు.

1. పట్టాలలో సర్వేనెంబర్ల వారీభూములకు హద్దులు వేసియివ్వవలెనన్నది నెరవేర్చబడనేలేదు.

2. చాకిరి యీనాములకు పట్టాలు యివ్వవలెనని కొంతమందికిచ్చి కొంతమంది కివ్వలేదు. చాకలి, మంగలి, కుమ్మరి, వడ్రంగి, పురోహితం వగైరా వృత్తులవారికే పట్టాల నివ్వవలెననియున్నా మాదుగుల పేరు వుచ్చరించలేదనే విపరీత వ్యాఖ్యానంజేసి మాదుగుల యీనాములు రిజ్యూము చేసి జమీన్‌దారువారి పక్షీయులుగాక ఇతరులెవ్వరూ వాటిలో ప్రవేశించకుండా సె 144 జారీచేయించారు. కొందరు పట్టానోట్లువేసి పట్టాలు తెచ్చుకోవలసి వచ్చింది.

3. బినామీ రివెన్యూవేలాలు కాబడిన భూములు తిరిగి వేలంమొత్తం చెల్లించిన యివ్వవలెననియుండగా అట్టిదేదీ జరుగలేదు.

4. దౌర్జన్యంగా రాజాగారు వశపరచుకొన్న భూములు తిరిగి యివ్వవలెనని యుండగా ఇమ్మడి పాపయ్యగారి భూమిమినహా వాపసు చేసినదేమీ లేదు.

5. ప్రతిఫల రహితమైన ప్రామిసరీనోట్లు ఏవీ తిరిగి యీయబడలేదు. కొన్ని కేసులలో రైతులేవచ్చపడి వ్యక్తిగతంగా పరిష్కారం చేసుకొన్నారు. యిమ్మడి పాపయ్యగారి ప్రోనోట్లు క్లెయింటు చేయబడ్డవి. యీప్రోనోట్లు ప్రతిఫలరహితంగా బలవంతంగా తనచేత వ్రాయింపబడ్డవని ఇమ్మడి పాపయ్యగారి అన్నారు.

6. సాముదాయక భూముల ఆక్రమణను జమీన్‌దారు ఎక్కడను వదలివేయలేదు.

7. రైతులకు రావలసిన చెల్లగీత రుసుం మొత్తము రు 3000 లు సబ్‌ట్రెజరీలో డిపాజిట్టు కాబడ్డవి. రైతులు తీసుకోటానికి జమీన్‌దారు ఆక్షేపిరాధిదేశహాస్కిలుదారు యివ్వనంటున్నారు. అంగీకారంగా మూడు సంవత్సరంనుండి ఆ డబ్బు ఇప్పుడు ట్రెజరీలోనే వుంటున్నది. మెరక భూములలో స్వంతనాతిక్రింది భావికి పల్లపురేటుపనూలు చేయరాదన్నా పనూలుచేస్తూనే వున్నారు.

జమీందారీలలో బాధలు-

మునగాల రాజీ భగ్నమైంది-
చిన్నాయగూడెం రైతుల యిక్కట్లు-
కంభంపాడు హెచ్చుశిస్తులు తగ్గిపోవుట

తిరుపూరు తాలూకా కంభంపాడు జమీందారీ-

నీటివసతి హెచ్చిస్తామని వ్రాయించుకొన్న హెచ్చు శిస్తు ముచ్చిలికాలు కోర్టులో ఎగిరిపోయినవి—

రు 2800 ల శిస్తు తిరుగా రు 1100 లకు తగ్గింది.

మొదట రు 1100 ల శిస్తు.

ఈగ్రామం కొండూరు, కోటగిరివారి ప్రొప్రైటరీ జమీలోనిది. దీనిచుట్టూ అరణ్యమున్నది. భూములు పారవంతమైనవికావు. జలాధారములు బహుస్వల్పము వరిపంట కొలదిమంది రైతులకు మాత్రమే, కొలది ఏరియాలోపండినా మనోవర్తికి మాత్రమే. చాలీచాలనిస్థితి. మిగతా రైతులకు వరిపంట శూన్యము. మెరకపంటలుకూడ అంతంతమాత్రము. అది అంతంతమాత్రమైనమా, వెట్టి, జమీందారీ దుందుడుకులకు లోపములేక, చాలినన్ని యున్నవి. యీగ్రామమంతకు 1328 ఫసలీ వరకు, రు 1100-0-0 లు మాత్రం శిస్తు చెల్లుచుండెను.

నీటివసతి కలిగిస్తామని శిస్తులు హెచ్చించినారు.

1329 ఫసలీలో, క్రొత్త తీరవలు చెరువుత్రవ్వి వరిసాగు హెచ్చుచేయు ఏర్పాటులు చేయుదుమని, మరికొన్ని సౌకర్యాలు చేయుదుమని, అరచేతిలో వైకుంఠము చూపి రు 1100-0-0 ల నుంచి రు 2800-0-0 లకు శిస్తు పెంచి ముచ్చిలికా పట్టాలు కూడ రిజిష్టరీ చేయించుకున్నారు. కాని వారి వాగ్దానములు నీటిమూటలై, చెప్పిన మాటలు చేయకపోయిరి.

ప్రొప్రైటరీలో, భాగములు హెచ్చిపోయినవి. వారిలోవారికి పరస్పరకలహములు చెలరేగినవి. అంతే, ఉభయపార్టీలు, అండలకొరకు వెతకుచుండిరి. ఆకాలమున ఎలక్షన్‌దేవతో పానకంలై, ఒడలెరుంగని శివమున మీర్జాపురం, చల్లపల్లి పార్టీలు రూపాయలు, వుల్లిపాయలుగా వెచ్చించుచుండిరి. ఈఅదనున, సీనియరు ప్రొప్రైటరీ జమీందారుగారు, చల్లపల్లిని, రెండవవారు, మీర్జాపురమును, శరణన్నంతే వల్లెయని, ఉభయులు, వాటాలుకొన్నారు. ప్రజలుకూడ పెద్ద ప్రభువులు వచ్చారని నోరుతెరచుకొని, 1338 ఫసలీవరకు, ఎదురుచూచిరి. కర్మంబాలక ఆ ఫసలీ పంట ఎండిపోయినది. రిమిషన్ అడిగితే మీరు వ్రాసిన ముచ్చెలికాలలో లేదు, ఒకవేళ ఉన్నా జమీందారీ పిడికని ఘంటువులో లేనిపదం వాడ గూడదన్నారు.

కోర్టులో హెచ్చుశిస్తు ముచ్చలికారద్దు.

తగాదా మొదలైనది శిస్తుక్రింద మొదట గ్రామమునసబ్ పశువులను జప్తుచేసిరి. అంతట మునసబుగారు కోర్టులో డబ్బుకట్టి మీద బూటకవాటకముమీద దావావేసినారు. సత్యమే జయమని రైతు గెల్చాడు. ముచ్చిలికా రద్దయినది. పైపెచ్చు రు 40-0-0 లు (నలుబది) కూడా ఖర్చుల క్రింద యిప్పించిరి. ఈ ఆసరాతో రైతులందరు గ్రామమొత్తం హెచ్చుశిస్తు రద్దుకొరకు దావా వేసినారు. అంతట జమీందారులు కోపావేశులై పశుబలప్రయోగమున ప్రళయ తాండవముజేసి, క్రిమినల్ చార్జీలకు దింపారు. రైతులు మాత్రం చెక్కుచెదరక, ఐకమత్యంతో వ్యవహరించుచుండిరి. అంతట 1338, 1339, 1340 ఫసలీల శిస్తుకు పెద్ద, చిన్న, వాటాదారులంతా విడి విడిగా సమ్మరీలు దాఖల్ చేశారు. శ్రీ కలెక్టరుగారు మీ వాటాబందీని స్థిరపరచు రికార్డు ఏమిన్నీ లేదుగనుక విడివిడిగా దావాలు తెచ్చుటకు హక్కులేదని సమ్మరీలు త్రోసినారు.

రు 2800 ల శిస్తు రు 1100 లకు తగ్గింది

అంతతో జమీందారులు వూరుకోక 1339, 1340, 1341 ఫసలీలకు కోటగిరి గోపయ్యారావుగారిపేర తిరిగి సమ్మరీ దాఖలు చేశారు. శ్రీ కలెక్టరుగారు మొదటిదావాలలోని 39, 40 ఫసలీలు తోసేసి 41 ఫసలీకి మాత్రం. 1328 ఫసలీనాటి రు 1100-0-0 ల శిస్తు దామాషాన డిక్రీ యిచ్చి రైతులకు ఖర్చులక్రింద రు 400-0-0 లు యిప్పించారు.

హైకోర్టులోగూడా రైతుదేన్యాయం.

1329 ఫసలీ హెచ్చుశిస్తు రద్దుకొరకు వేసిన దావా దిగువ రెండుకోర్టులలో రైతులు గెల్చినమా, పేదరైతులు, హైకోర్టుకు రాగలరా! అను ధీమాతో హైకోర్టుకు అప్పీలుచేసిరి. పాపం అక్కడగూడ రిజిష్టరీ ముచ్చిలికాలు రద్దుచేసి, రు 2800-0-0 ల శిస్తును రు 1100-0-0 కు తగ్గించారు.

కేటికైనా అర్ధబలంతో స్థానికాధికారుల సహాయంతో, పశుబల దుందగంబులకు పాల్పడక ఉంటారా? జమీందారులు రైతులను యెన్ని రీతుల హింసించుచున్నారో! మితవాదశ్రేణి గ్రహించితే బాగుంటుంది.

—రైతుసేవకుడు.

8. వర్తకుల సప్లయి చీట్లతాలూకు డబ్బు కొందరికిచ్చి కొందరికివ్వలేదు.

9. రైతుల క్రయదస్తావేజులు వగైరా తిరిగి యివ్వబడలేదు.

10, 11, 12 షరతులు కోర్టులలో తేల్చుకోవలసినవే.

13. జమీందారుగారు రైతులపై కొన్నిగ్రామాలలో సాంఘిక బహిష్కారమును మానలేదు.

14. రైతులు శిస్తులన్నీ యిచ్చివేశారు. కాని యస్టేటువారుమాత్రం సర్వే ప్లానులు బాకీ జాబితాలు మున్నగునవి యివ్వడంలో శ్రమపెడుతున్నారు.

15. 8 సం॥ నుండి పల్లపుసాగుకాని భూమిని మెరక హద్దు క్రిందకు చేర్చాలనివున్నా 20 సం॥ పైగా బీడుగావున్న భూములకు పల్లపురేటు ఎ 1 కి రు 10/-ల చొ॥న పనూలుచేస్తూనే వున్నారు. ఈవిధంగా రాజీ అములు జరుపకపోవుటేగాదు అనేకమైన సమ్మరీదావాలు, ఎజెక్ట్‌మెంటుసూట్లు, సివిల్‌సూట్లు వేస్తున్నారు. తమ స్వంతకమతాలతో పనిలేని కలవకోన గ్రామంలో చెరువుకు గండికొట్టి వడిగూడెం చెరువుకు నీరు తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నించారు. పీటశిస్తు, కమతంశిస్తు, జాస్తిచేశారు. యీవిధముగా రైతులపై నిర్బంధాలు జాస్తిచేస్తూ రైతులలోగల ఐకమత్యాన్ని చెడగొట్టడానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వాధికారులున్ను కాంగ్రెసు, రైతు నాయకులున్ను రైతుసంఘమునకు చేయూతనిచ్చి జమీందారీ అక్రమాలను అరికట్టగోరుచున్నాను.

చిన్నాయగూడెం రైతుల బాధలు.

యర్నగూడెం యెస్టేటుదురంతాలు.

యర్నగూడెం యెస్టేటు జమీందార్లు యుత్తర జిల్లాలో మిక్కిలి పేరమందుచున్నారు. వారికి యెస్టేటుభూముల సంగతిగాని, వారి రైతుల బాధలు యెట్టివో. వారెలావుంటారోగాని అసలు యెర్నగూడెం అంటూ యెచ్చటుందో తెలియని స్థితిలో ఉన్నారు.

కానేదారు చేసేదురంతాలు వ్రాయాలంటే పెద్దగ్రంథమవుతుంది. బొబ్బిలిలోగాని, వెంకటగిరిలోగాని మరి యే ఇతర జమీందారీ యెస్టేట్లలోని రైతులుగాని ఇట్టిఅవస్థలు పొందియుండరనుకుంటాము.

ఆకానేదారు నియంతృత్వము చలాయిస్తున్నారు. వసూలుచేసిన పన్నులకు రసీదులిమ్మటలేదు. అథవా ఇచ్చినా వ్రాతరసీదులు, శాశ్వతములుండవు. సంతకము కనపడదు. తిరిగి బాకీలుంటు పట్టాఅని చెప్పి ప్రతివారివద్దనుండి లెక్కకు మించిన పన్నులు వసూలుచేస్తారు జమకట్టరు. తిరిగి మొత్తంబాకీ చూపించి దావాలకు దిగుతారు. (కానేదారు కొమారుడే వకీలు) తమకు వ్యతిరేకంగానడిచే ప్రతిరైతును దావాల్లోచేర్చి జప్తులు, వేలాలు, అరెస్టులు, జరిగిస్తున్నారు. అమాయకపు హరిజనులను ఎన్నో కారణాలచేత లోపరచుకొని రైతులపై కవ్వించి పోరాటమునకు సిద్ధపరుస్తున్నారు.

ఇట్లా చేయుటవలన ఉండుటకుఇల్లు తినుటకన్నము కట్టబట్టలేకుండా శివచ్ఛంలాగున రైతులను తయారు చేసేరు. ఈదారుణాలన్నీ ఆజమీందార్లకు తెలిసివుండవు. ఎవరైనా చెప్పుకొనుటకై వెడితే శ్రీవారిదర్శన భాగ్యాలే ఉండవు. కానేదారుని మోసపో జమీందార్లు దివాలాలు తీయుటలో కాని నిమిష నిమిషానికి జమీందార్ల మార్పే!

ఈకానేదారే నిరంకుశత్వానికి తోడు స్థానిక పోలీసువారి బెదిరింపులుకూడా

అరెస్టు.

కానేదారుని రిపోర్టుమీద బాధ్యత కలిగిన వ్యక్తులును, సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు నాయకులును, రైతు హరిజన సేవకులును, అగు శ్రీ గడా రఘునాయకులు గారిని, విల్లూరి రామన్న గారిని, సిన్న గంగన్న గారిని 17-9-40 తేదీన అరెస్టుచేశారు.

ఈవిషయంలో ఉన్నత విచారణాధికారులైనా ఆవిజెట్టర్లు స్టేటుమెంట్లును చిత్తగిస్తే అంతా తెలుస్తుంది.

ఎంతకాలం పడాలో యీ జమీన్ రైతులు యీయమబాధలను?

జీవిత విపరీతాలూ వ్యత్యాసాలు

ఒకేమారు రసమయ ఘట్టాలలో చూస్తారు

బుకింగు వివరములకు:

ఫేమస్ ఫిలింస్ సర్క్యూట్, నెల్లూరు.

సంస్కృతము సర్వీస్ కమీషను

తే 28 ది నెల్లూరు కాశీకీ సంఘసభలో వి. కె. రాజగోపాలాచారిగారు తే 23-8-40 ది సర్వీసు కమీషనువారు చేసిన ప్రఖ్యాపనమును గురించి ఇట్లు చెప్పిరి:

తే 23-8-40 ది సర్వీసు కమీషనువారి ప్రఖ్యాపనము

ఇకమీద ఈ కమీషను తే 8-9-40 లోపుగా ఎవరి మాతృభాషవారు ఉద్యోగమునుకోరు జిల్లాభాషగా యున్నదో, మరియు ఎవరు, వారు ప్రస్తుతము నివసించు జిల్లాకలెక్టరువారి యుండిగాని, రెవిన్యూడివిజనల్ అధికారియుండిగాని, వారు ఏ జిల్లాలో ఉద్యోగమును కోరుచున్నారో, ఆ జిల్లాభాషలో బాగుగా మాట్లాడుటకును, ఆ భాషలో యుండు ఆఫీసు సమాచారములుగల చేవ్రాతను కష్టములేక చదువుటకును, ఆ భాషను, వ్రాయుటకును తెలిసియున్నట్లు సర్టిఫికేట్లు పొంది యుండువా! వారివద్దనుండి అప్లికేషనులు అంగీకరింపను.”

మునుపటికంటె ఇది కొంచెము మేలు అయినప్పటికిని, చాలవరకు పరిష్కార దీయముగా ఉన్నది. దీని ఫలితమేమనగా (1) ఒక జిల్లాలో చదువు సంస్కృతవిద్యార్థి ఆ జిల్లాలో చేరని ఒక యూరోపియన్ మొదలగు జిల్లాఅధికారులదగ్గర, వాని మాతృభాషా ప్రావీణ్యమునుగురించి సర్టిఫికేటు పొందడం అసాధ్యముగుట. (2) ఒక జిల్లాలో ఆ జిల్లాకు సంబంధపడని మాతృభాషగల విద్యార్థి ఉన్నాడనుకొనుము. వానికి మాతృభాషకంటె, వాడు ప్రస్తుతం ఉన్న జిల్లాలోనే, వాడు ఉద్యోగముకోరును. అందువలన కమీషను వారు ప్రఖ్యాపనము చేసినట్లు వాడు వాని మాతృభాషకాని జిల్లాలో ఉన్నందున, వానికి ప్రస్తుతం ఉన్న జిల్లాభాష బాగుగ వచ్చినప్పటికిని, ఆ జిల్లాలో ఉద్యోగము చూచుకొనుటకు వీలులేదు. పోనీ, మరల మాతృభాషగల జిల్లాలోనే ఉద్యోగము దొరకనిమ్ము అనుకొనినయెడల, అభ్యాస వచ్చిన జిల్లాఅధికారి వాడుండు జిల్లాలో లేని యెడల, మాతృభాషగల జిల్లాలోకూడ వాడు ఉద్యోగము చూచుకొనుటకు వీలులేదు. ఒకవేళ అట్లు వాడుండు జిల్లాఅధికారికి విద్యార్థి మాతృభాష తెలిసినవాడైనను, విద్యార్థి చాలకాలము నుంచియు, మాతృభాషవదలి ప్రస్తుతం ఉండు జిల్లాలో ఉన్నందున మాతృభాషలో ప్రవీణత సంపాదించి యుండనందున వాడు మాతృభాషగల జిల్లాలోకూడ ఉద్యోగము చూచుకొనుటకు అవకాశములేదు.

కావున దీనిని వెంటనే గుర్తెరిగి, కమీషను వారు, ఈ ప్రఖ్యాపనమును మరల మార్పుచేయవలయుననియు, అందులో సంస్కృత విద్యార్థులకు, ఇతర భాషావిద్యార్థులతో సమానత ఇవ్వవలయు ననియు చెప్పిరి.

తిరువూరుకు మరో పశువుల డాక్టరు కావాలె

తిరువూరు తాలూకాలో సుమారు 90 గ్రామాలున్నాయి. తాలూకాకంతా ఒకటే డాక్టరు. డాక్టరుగారు గ్రామాలమ్మటి టూరింగు పోతే హెడ్ క్వార్టర్సులో పశువులకు జబ్బుచేస్తే దిక్కులేదు. ప్రభుత్వంవారు అనుమతిస్తే ఇద్దరు డాక్టర్లను నియమించకపోయినట్లయితే పశునష్టం ఉపద్రవమవుతుంది.

మురుకుంట్ల వెంకటప్పయ్య,
ఆం. రా. రై. సం. సభ్యుడు.
కృష్ణజిల్లాబోర్డు మెంబరు.

కథ

"- గాబరా !!"

శ్రీ వేములూరు వెంకటేశ్వర్లు,
[వ్యాసపారస్వత సమితి]

త్రాగుబోతు! త్రాగుబోతు!! అనే కేకలువిన్న సుబ్బడు (మనస్సు ఆందోళనా సముద్రంలోపడి అగమ్యగోచరమైన వైకమహారణ్యంలో కెళ్లాడు.

నేనా త్రాగుబోతుని? 'నాన్ సెన్సు' నన్నలా అన్నవాళ్లే త్రాగుబోతులు. నాసంగతి తెలియదు గాబోలు! నాకున్న 'లిబర్టీ' వీరందరికీ యేదీ? అందరూ బానిసల్లా పనిచేస్తూ, గొడ్లకంటె హీనంగా వున్నారే. నన్ను చూడండి! నాకేం తక్కువ. నిరంతరం లక్ష్మిని సాన్నిధ్యమందు కొని ఉత్సాహంగా ఆనందమయ జీవితాన్నిలా దొర్లిస్తూంటే యీ అవకతవక కూతలేమిటి? అంటూ యిలా తనమతి స్థానభ్రష్టత్వాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నాడు సుబ్బయ్య.

దారివెంట అతను చేస్తున్న పనులు కేకల్ని చూస్తుంటే పరమ అసహ్యంగావుంది. యీతను పిచ్చి ధోరణిగా మాట్లాడుతూ అయోమయంగా చూస్తుండిన ప్రజలు ఇతన్నొక ఆటవస్తువుని చేశారు.

తిక్కవాణ్ణి పలకరిస్తే రెచ్చిపోతుంటాడు. అలాగే యితనికీని అతని మంచికోరిన వాళ్లెవ్వరైనా తగినపనిరా అంటే వాళ్లమీద బిళ్లబీటుగా విరుచుకుపడి తిట్లవర్షం మెరుపులు ఉరుములతో హాటాత్తుగా కురిపిస్తాడు.

పయిసలు నాలుగు చేతిక్కిన రోజున వీరిస్థితి యెవరు వర్ణిస్తారు? మస్తుగా బోంచేసి సాయంకాలం సరదాగా నాలుగు చుక్కలువేసుకుని గాచ బాటలో పడిన అతని నడకను చూచి అప్రయత్నంగా అన్నారు. 'త్రాగుబోతే' అని.

ఆమాట వినగానే వెనకాముందు లేకుండా తన్నే త్రాగుబోతన్నారని వారివెంట బడ్డాడు.

యీ దృశ్యాన్నిచూచి అతనిమంచి కోరిన రంగయ్య మందలించాడు. "అరే సుబ్బన్నా! అలాచూడు నిన్నుచూచి యెలానవ్వుతున్నారో; అని అతనికి బుద్ధివస్తుందేమోనని చెప్పిచూచాడు. ఫలితం శూన్యం అయింది.

యేమిటి! నన్నా త్రాగుబోతనేది. అలా కుక్కల్లా మూగంగావుండి వాగకపోతే! దగ్గరికి రమ్మను కనిపిస్తుంది తడాకా.

వీళ్ల తాతగాడిసొమ్ము తీసుకుని త్రాగానా, నాడబ్బు నేను ఖర్చుచేసుకుంటే యీ తెల్ల మొహాలెందుకు నన్నుజూచి నవ్వడం. ఆ మొహాలన్నీ నిరుద్యోగ డిపార్టుమెంటు మెంబర్లు. అందుకే అలా అంటారు.

చూస్తే వీళ్లకి కాని వుండదు. పైగా యీ పూరకదంపు లెందుకో! నాలాటివాళ్ల నడిగితే నాకే కూడా నాలుగుచుక్కలు వేయించమనుగా. వీళ్ల కండుకెంత కడుపుబ్బరం.

ప్రపంచంలో గురిగింజ ముద్దికింద నలుపు(?) దానికి తెలియదట, యితరుల తప్పులు బహుఅందంగా కనిపిస్తుందట. అలావుంది యీ వచ్చి మొహాలు కూడా. ఆ గుంపులో ఒకాడు భటాకోరు, ఒకాడు పాకెట్లు, ఒకాడు కేపమారు, ఒకాడు 'పిక్ పాకెట్' వీళ్లందరూ నాకు తెలవదూ! అంటూ కొట్టటానికి ప్రయత్నించే రంగయ్య నాగ్ కేసి యింకా మొదలెట్టాడు తనధోరణి.

అదిగాదు. రంగయ్యా నేను తాగుతానంటే ఆనందంగా జీవితం గడపడంలా! జమీందారు కంటే ఆనందప్రియుణ్ని గదూ! వారిత్రాంతి వారికుంటుందా! వారికెప్పుడూ అనేక విచారాలు. నాకు నిర్విచారంతో హాయిగా స్వేచ్ఛ కాదూ! యివన్నీ నిజం. మాట్లాడవేం అంటూ సుబ్బయ్య రంగయ్యకు విసుగకలిగిస్తుంటే...

యేరోయ్! నీవు నామాటవింటే విన్నావు లేపోతే లేదుగాని. నన్నుకూడా నీతోపాటు యెగసక్కాలపాలు చేస్తున్నావే. అన్నాడు రంగయ్య.

ఓపిచ్చిమొహమా! నామాట యిటువిను. నేను యీ క్షణంలో ధనికుణ్ణి కాదా! రాజాగా తిక్కాని కావాలంటే పార్లమెంటుబిళ్ళ. నాకో ఆదేమిలేదు. చూచావా నా 'లిబర్టీ' అవకతవక ప్రశ్నలకి సమాధానం చెప్పలేక రంగయ్య బహు ప్రయత్నంమీద శని వదల్చుకున్నాడు.

అస్తమిస్తున్న బాలభానుని విరళా పుంజము భూదేవికి ప్రియతమమైన బంగారుపూత పూస్తున్నట్టుంది. పవనుని మలయమారుగం 'ఝుంయ్' మని ఆనందప్రదాయకంగా వీస్తుంటే 'హాయ్' అనిపిస్తుంది. లోకబాంధవుని కుంకుమరంగు కిరణాలు ప్రకృతి కాంతను దీవింపుతూ నవయవ్వన మునందు కుందనపు బొమ్మలాంటి యువతీమణుల అందాన్నధికపరుస్తుంటే పశువులు పొలాలనుంచి తమకోరకెదురుచూస్తుండే బిడ్డలకోర కాతుర్దాగా తోకలెత్తుక పరుగెత్తుతున్నయి.

అలాంటప్పుడు దారినపోతూ యెరుగున్నా వాడు కాబోలు యింటికెళ్దాం రమ్మని పిల్చాడు సుబ్బయ్యనిపాపం.

యేడిశావ్! నీకు యేమయినా కావాలా అంటూ మతిలేకుండా మాటాడాడు. వీరివురినీ చూచి పకపకా నవ్వుతున్నారందరూ.

అందరూ నవ్వడంచూచి సుబ్బయ్య పరామర్శచేసినవానిని ఒకే దెబ్బతో నేలకొరిగించాడు. పాపం అతను నిశ్చేష్టుడై నేలకొరిగాడు.

పిచ్చివానిలా కేకలతో వికాసంగా వికటాట్టహాసం చేస్తున్నాడు. యీదృశ్యాన్ని చూచాడు దారినే పోతున్న యిన్స్పెక్టర్ను. అతని రాకతో పాపం క్రిందపడిన వ్యక్తిపై రెండవదెబ్బ ఆగిపోయింది.

నిజనిజమోయ్! అంటూ తిరస్కారంగా మాటాడాడు సబిన్స్పెక్టర్ను. ఆమంటతో సబిన్స్పెక్టరు నిర్దాక్షిణ్యంగా పడుతువున్న బెల్టును తీసి నాలుగంటించి స్టేషన్కు లాక్కెళ్లాడు.

సబిన్స్పెక్టరతన్ని తీసుకెళ్తుంటే, అతని స్థితికి జాలిచెందినవారు అయ్యోపాపం పీడికా త్రాగుడు వల్ల యింతగతిపట్టింది అనీ, యిలాంటివాళ్ల నలా చేయాలనింకో అనీ, అనేకవిధాల మాటాడారు.

త్రాగినమత్తు సబిన్స్పెక్టరుగారి బెల్టుదెబ్బలతోకూడా దిగక యింకా ఆఫీసరు ననేకవిధాల దూషించాడు. అదూషణలవల్ల అగ్నిలో నేయి పడినట్టు కోపమధికమై అనుకున్న దానికంటె యెక్కువగా అంటించారు సుబ్బయ్యకిపాపం.

* * *

"అన్నానికితగ్గ కూరవనర్చడు భగవంతుడు" అంటారిందుకే గాబోలు. పాపం సుబ్బయ్యభార్య అపురూప సౌందర్యవతి. జేష్ఠ్యమానమైన చంద్ర వతో వెలుగుతూంది. అప్సరలో అంత మంచి స్త్రీ యింకొకతె లేదంటారు. అలాంటి స్త్రీ యొక్క జీవితసర్వస్వం యిలాంటి భర్త దొరికితే యెంత దుఃఖభాజనమౌతుంది

రోజురోజూ ఆమెకు దెబ్బలే. ప్రతిదినమూ యిలా బాధించినా మహాసాధ్విలా భరించేది కష్టాల్ని. భర్తరాగానే బాగోగులు గ్రహించి తగినవిధంగా ఉపచారంచేసేది.

* * *

రాత్రంతా జైలులోవున్న అతని మొహం పీక్కుపోయింది. కన్నులగ్నికణాల్లా యెర్రగా వున్నయి. అతన్నిచూస్తుంటే మొహంలో దీనత్వం ఉట్టిపడుతుంది. సబిన్స్పెక్టరు రాగానే యితని మొహచిహ్నాలతని మనస్సుకు పరివర్తన కున్నయి. వెంటనే తను ఆఫీసరైనా దయార్ద్రహృదయుంతో వదిలాడు. అతని మంచి ప్రవర్తన త్రాగనప్పుడు.

అది అతని మంచిగాదు. సుబ్బయ్య భార్య యొక్క పతివ్రతా మహిమనుకోవాలి.

అతనికి యిన్స్పెక్టరుగారిచ్చిన వార్నింగునిరంతర స్వప్నదృశ్యమైంది. వెంటనే తన భార్యను తలుచుకున్నాడు. అనేక విధాల చింతించాడు అంత ప్రతివ్రతా! అయ్యో ఆమెనెంత కష్టపెట్టే వాడిని అహా! తన పుత్రికలకు కలిగే హానికియెంత విలపిస్తుందో! అని వైరాగ్యంగా తలంచాడు,

* * *

తలుపు! తలుపు! అన్న కేకలు వినగానే ఆదిలక్ష్మిలా తలుపు దగ్గర ప్రత్యక్షమైంది. ఆమె హాంచూడగానే అతని మనస్సుమందానంద సంభాయకమగు ఆహ్వానాన్నందుకుని లోనికరిగేడు సుబ్బయ్య.

పతివ్రతా శిరోమణి తన కృత్యములు నెరవేర్చేది. బజారునుండి వచ్చిన భర్తశ్రమ తీర్చడానికి రాగానే కుర్చీలో కూచోబెట్టి వీవనతో విసిరేది. యీలా పతివ్రతా మహాతల్లి ఆమె నిరంతరం అతన్ని పూజించేది.

అతనికీ ఆమె అంటే ప్రేమే. కాని చుక్కల మీది మజాలో యీ మెమటుకు తీక్షించిపోయేది. అలానే పరిచర్య చేసింది పాపం.

కాని, సుబ్బయ్యస్థితిని గమనించిన ఆమె 'గజగజ' వణికిపోయింది. గద్గదస్వరంతో ఆ...గం...ల్లే...మి...టీ? అంది.

జవాబులేకుండా మంచంమీద వొరిగాడు. కావలసిన పరిచర్యలన్నీ చేసింది. అతనిస్థితినిజూచి గాభరానొందింది.

అతనికి శరీరమంతా వ్రణమైపోయింది. మైకంలో తెలియక యెక్కడెక్కడో తగిలిన దెబ్బలన్నీ బరువుచేసినై వొల్లంతా గంట్లమయమైంది.

భార్య అంటే అలాంటిదే భార్య. నిజంగా నిర్మల (అతనిభార్య.) తన నామాన్ని సార్థకం చేసుకొని తన భర్తపట్ల నిర్మలత్వం, చూపుతూ, తన పతివ్రతాత్వాన్ని ప్రకటించింది. ఆమెచేసే పరిచర్యల్ని గ్రహించలేకపోయాడు సుబ్బయ్య.

అతనిమనస్సనేక ఊహాతరంగ పుంజముక్యంలో యికకి విసుకు విరామంలేకుండా యికలా పక్కు చేస్తుంది గాబోలు! భరింపరాని వేడి నిట్టూర్పు వుచ్చాడు.

అతని మంచందగ్గరేవున్న ఆమె జేకెక్కిట్లు నిట్టూర్పుయొక్క వేడికి వాడినై ఆమె కన్నులంట ముత్యములాంటి రెండు అశ్రుకణాలు రాలినై.

అతను కన్నులు తెరిచినై. శరీరం నీరులఖాండమైంది. నరములు శిథిలమైనై. అధాట్టుగా ఆమె కళ్ళవైన లేచి కేకవేసింది యీస్థితిచూచి. మతితప్పిం దామెకు.

ఇంతలో హీనస్వరం వినిపించిందామెకు. పిలిచారు గాబోలని దగ్గరకెళ్లింది. యి...నా...నా ఆ...ఖరి...చూ......అని కన్నులు మూశాడు సుబ్బయ్య పాపం.

నిర్మలమైన ఆమె మనస్సు గాఢ బలముల్లో పడి ఊపిరిసలపక "తిక్కిరి బిక్కిరి" అయింది. అతని ప్రాణవాయువులనంత వాయువులతో మిళితమైనవని తలంచింది.

ఆమె యిబాధారమైన లతాపుష్పం కదా! పాపం గత్యంతరములేక గజగజ వణకిపోయింది. నోరు పెగలటంలా మాటాడ్డానికి. ఆమెకు పిచ్చెత్తినట్టయింది. కొంతసేపటికి కేకవేసింది. అందరూ మూగారు.

సుబ్బయ్య చాలామంచివాడే కాని, పాపం అతనికీ త్రాగుడువల్లే యింత అనర్థం వచ్చింది. పాపం! అనికొందరూ, అర్థాంతరంగా పాపం యిన్ని దెబ్బలు తగిలాయే! అంటూ అనేకమంది అనేకవిధాల నిర్మలముందు సుబ్బయ్యను గురించి ముఖప్రీతి వాక్యాలు పలికారు.

వీరిమాటలను విన్న నిర్మల కన్నులశ్రుపూరితమైనయ్. కంఠం గద్గదమైంది. "యేడ్చే పిల్లలను సమదాయిస్తే యేడుపెక్కువైనట్లు" యీమె దుఃఖంకూడా కట్టతెగిన చెరువులా నిరాఘాటంగా ప్రవహించింది.

ఈ పరిస్థితినిచూచి, అసలు సుబ్బయ్య స్థితిని గ్రహించిన పెహా యిరవై సంవత్సరాలున్న యువకుడు ముందుకొచ్చి యెందుకిలా గోడవచేస్తారు, అంటూ సుబ్బయ్యను తక్షణం డాక్టరుకు చూపించమని సలహా యిచ్చాడు.

'ఇల్లాంటి సమయాల్లో ఆమెకు తనభర్త చనిపోయాడంటే సర్గా అనుకున్నావా! సిమాత్రం తెలివితేటలెక్కడ యెవరికీ లేవనుకున్నావా! వాళ్ల నీ నీతులు కట్టిపెట్టు అంటూ, ఆగుంపులోని కొందరన్నారు. నిర్మల తన నిష్కల్మష మయిన నయనద్వయం ద్వారా అందరితోపాటు తన అభిప్రాయాన్ని తెలిపింది.

పదినిమిషాలలోను నగుబాట్లపాలైన ఆయువకుడు చరచరా వెళ్లి ఓ డాక్టర్ను తీసుకొచ్చాడు. డాక్టరతన్ని (సుబ్బయ్యని) చూచి చిరునవ్వు నవ్వాడు. సుబ్బయ్య చావలేదన్నట్లు.

అందరూ ఆతురతతోవున్న వారిమనస్సుల నాపుకోలేక పోయారు. యీ దృశ్యాన్ని చూచి ఆశ్చర్య చకితులై కొయ్యబొమ్మల్లా నిలబడ్డారు.

డాక్టరుయొక్క సూచనలను గ్రహించిన ఆయువకుడు సంగతి గ్రహించాడు. డాక్టరుతో అన్ని విషయాలు మాటాడి మందు తెచ్చాడు.

నిర్మలమ్మగారూ మందిదిగో! అని మందు నందించాడు.

అందుకామె యెంతలేసి ఆనందంతో తన కృతజ్ఞతాపూర్వకమైన వీక్షణాలతో చూచింది.

యేమండీ మహాశయులారా! సుబ్బయ్య ప్రాణం దిమ్మతిర్గింపట. అతనికి విశ్రాంతినిస్తూ పరిచర్యచేస్తే రెండుగంటలకల్లా కులాసాగా వుంటాడట. చూచారా! మీరందరూ యిందాక నామీద అత్యధికాగ్రహంతో కోపంపడ్డారు. కేవలం నిజానా గాభరా పనికిరాదు. యేమంటారు? అంటూ తనకు తెలిసిన విషయాల్ని వారి కవగాహన చేశాడు అనంతా గాభరా మహిమ అన్నట్టు.

"భలే గాభరా, భలే గాభరా" అన్నారందరూ యేక కంఠంతో!

కొరవ 11.వ పేజీలో___

యుద్ధాలు అంతరించే మార్గం

ముఖ్యంగా 'మార్కెటు' నశించాలె

—చుండి జగన్నాథం:

యుద్ధమేవద్దు - అంటాడు గాంధీజీ.

ఒక ప్రభుత్వానికి మరొక ప్రభుత్వానికిమధ్య యుద్ధాలువచ్చే కారణమేమిటిది?

రెండువేర్వేరు ప్రభుత్వాలు వున్నందువల్ల ఒకదానితో ఒకటి పోట్లాడుటకు దిగుతున్నవి. ఒకే గవర్నమెంటుక్రింద వుండేరాజ్యంలో ఒక ప్రాంతానికి మరొక ప్రాంతానికి విభేదాలువస్తే పరస్పరం చర్చించుకొని ఆతగాదాను పరిష్కరించుకుంటారు. అంతేగాని యుద్ధానికి దిగరు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు కొట్లాడుకునే దేశాలు అన్నీ ఒకేగవర్నమెంటుక్రింద వుంటే, విభేదాలను సామరస్యంగా కూర్చుని చర్చించుకొని పరిష్కారం చేసుకుంటారు. ఇది ఒకవాదన.

యుద్ధం, అంతర్యుద్ధం,

పై వాదనలో సత్యంలేకపోలేదు; కాని ఇంకొకప్రశ్న వస్తున్నది. ఒకే గవర్నమెంటుక్రింద వుండేరాజ్యంలోవచ్చేఅంతర్యుద్ధాలసంగతేమిటి? చైనాలో, స్పెయినులో ఏం జరిగింది? అమెరికాలో గత శతాబ్దంలో వచ్చిన అంతర్యుద్ధం వచ్చిందిగదా? అంతకుముందుఇంగ్లండులో క్రాంవెల్ నాయకత్వాన పార్లమెంటు రాజుపై తిరుగుబాటు చేయలేదా?

కనక సాధారణ పరిస్థితుల్లో శాంతి వాతావరణాన్ని నెలకొల్పడానికి గవర్నమెంటు తోడ్పడి నప్పటికీ, అసాధారణ పరిస్థితుల్లో, గవర్నమెంటుగూడా ఒకపార్టీ, ఒకకక్షవలె పనిచేయవలసివస్తున్నది. ఇప్పటికి ప్రపంచంలో కలిగిన అంతర్యుద్ధాల్లో, ఇంచుమించు అన్నిటిలో గవర్నమెంటుమీద తిరుగుబాటురానేవచ్చింది.

కాబట్టి దేశాలన్నీ ఒకే ప్రభుత్వం క్రింద వుంటే యుద్ధంరాదు. అనడంలోఅర్థంలేదు. యుద్ధంబదులు అంతర్యుద్ధంవస్తుంది. కాని, ఎప్పటికైనాయుద్ధాలుపోవాలంటే ప్రపంచమంతా ఒక విధమైన ఐక్య ప్రభుత్వ ఆజమాయిషీ క్రిందకురావాలె; ఆప్రకారం వస్తుంది గూడాను.

యుద్ధం-ప్రభుత్వం.

ప్రభుత్వంవల్ల యుద్ధంగాని, అంతర్యుద్ధంగాని రావడంలేదు. ప్రభుత్వం యుద్ధానికి సాధనం గావచ్చు, యుద్ధంవలెనే ప్రభుత్వంకూడా ఒక సామాజికదృశ్యం. ఇప్పటి సామాజిక పరిస్థితికి యుద్ధం ఎంత సహజమో, ప్రభుత్వం అంతే.

అందువల్ల యుద్ధానికి మూలకారణమైన సామాజిక పరిస్థితి మనకు తెలిస్తే, యుద్ధసాధనమైన ప్రభుత్వం పోయేమార్గంకూడా మనకు బోధపడుతుంది.

వాద ప్రతివాదాలు.

యుద్ధకారణాలేమిఅంటే రెండు పక్షాలవారు వేర్వేరు కారణాలను చెబుతున్నారు.

నిలువనీడ - వలసప్రాంతాలు (అంటేసామ్రాజ్యం) కావలెనని జర్మనీ ఇటలీ అంటున్నవి.

పోలండు స్వాతంత్ర్య సంపాదన ఇంకా ఇతర చిన్నరాజ్యముల రక్షణ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యకాపుదల అని ఇంగ్లండు ప్రకటిస్తున్నది.

గతయుద్ధానికి బెల్జియం, ఈయుద్ధానికి ఇతర రాజ్యాలు నామమాత్రంగా కారణ భూతమైనాయి. ఎందువల్లనంటే జర్మనీయొక్క సామ్రాజ్యకాంక్షవల్ల ప్రేరేపణ అయిన యుద్ధంవల్లనే ఈచిన్న రాజ్యాలు తమస్వాతంత్ర్యాన్ని గోల్పోయినవి. కనక ముఖ్యమైన సంగతి యుద్ధానికి ప్రధానమైన కారణం సామ్రాజ్యసమస్య.

యుద్ధ కారణం.

సామ్రాజ్యం ఆశేపదం తోబాటుగా, మార్కెటు ఆశేపదం వింటూవుంటాము. ఆధునిక యుగంలో ప్రభుత్వంయొక్క ముఖ్యమైనపని మార్కెటును పరిశీలిస్తూ, తత్సంబంధమైన వ్యాపారపు టొడంబడికలను ఇతర ప్రభుత్వాల వారితో చేసికోవడం. ఈ మార్కెటు విషయంలో సమాధానం కుదురకపోతే, కత్తులు ఒరలోనుండి బయటకు వస్తవి.

బ్రిటిషు వర్తకసంఘ అధ్యక్షుడైన హాడ్సను గారు వ్యాపారరీత్యా, హిట్లరుతో ఒడంబడిక చేసుకోడానికి పెద్దప్రయత్నం చేసినారు. ప్రయత్నం విఫలమైనది. యుద్ధంవచ్చింది.

కనక ఈ మార్కెటు సంగతేమిటే మనం నిజంగా తెల్సుకుంటే సామ్రాజ్యంసంగతి, యుద్ధ కారణము రెండూ తెలుస్తవి.

మార్కెటు అంటే?

మార్కెటుఅంటే బజారు. బజారులోవుండే వర్తకునికి కావలసిం దేమిటి? వస్తువు ఎక్కడ వుత్పత్తి అయినది? ఏవిధంగా ఉత్పత్తి అయినది? ఆ ప్రశ్నలు అతనికి అనవసరం. కొనుక్కునే వాళ్ళకు అమ్మడమే అతనిపని. న్యాయమైన ధరలా కాదా? కొనుగోలుచేసే వారిశక్తికి మించిన ధరలా, లేక సరిపోయిన ధరలా? ఆ ప్రశ్నలు గూడ అంగడివానికి అవసరం.

ఒకదేశంలో ఉత్పత్తిదార్లు, మరొకదేశంలో కొనుగోలుదార్లు వుంటే అతనికేమి? కొనుగోలు దేశాలప్రజలు నానాటికి క్షీణించిపోతున్నా, వుత్పత్తి దేశాలవారి సంపద జాస్తిఅవుతున్నా, అతని లాభానికి లోటురానంత వరకు కిక్కురుమనడు. ఆర్థికక్షోభవచ్చి, అంగడిలో సామానుల నిల్వయుండిపోతే అప్పుడు తహతహ పడుతాడు.

విభజన కారణం.

ఈ నిర్దయా స్వరూపమైన మార్కెటు వల్లనే ఆధునిక ప్రపంచవిభజన గల్గింది. రైల్లువచ్చీ,విమానాలువచ్చీ, స్టీమర్లువచ్చీ ఏకంచేసిన ప్రపంచాన్ని మార్కెటు విభజిస్తున్నది.

కొండలు, సముద్రాలు, అడవులుగాదు దేశదేశాలను, ఖండాంతరాలను వేరుచేసేది. ఆ వేరుపురుగు ఈ మార్కెటు.

ఆఫ్రికా, అమెరికా, ఆసియా, యూరపు ఈ ప్రాంత విభజనలేమిటవి? శీతోష్ణస్థితి విభజనలా? నైసర్గిక విభజనలా? ఇటువంటి విభజనలు సహజమైనవి. కాని 'మార్కెటు' పీడవల్ల కృత్రిమమైన, అసహజమైన, అన్యాయమైన విభజనలు ఏర్పడినవి.

ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాలు అమెరికా యూరపు ఖండాలకు మార్కెటు. ఆసియాలో. జపాను యూరపుకు పోటీవస్తున్నది. యూరపుకు అధికారంలేదు. తూర్పు ఆసియాను నేనే రక్షిస్తా (భక్షిస్తానే) నని జపాను అంటున్నది.

ఈ మార్కెటు యొక్క రక్షణకోసమే తల్లిదేశాలు పిల్లదేశాలు కావాడు (?) తుంటవి స్వతంత్ర, అస్వతంత్ర (వలస) దేశాల కల్పన ఈ మార్కెటువల్లనే కలిగినది.

'మార్కెటు' పోయేమార్గం.

అయితే ఈ 'మార్కెటు' విధానం లేకుండా చేసేదెట్లా? అంగళ్ళన్నీ తీసివేస్తామా? అదికాదు. మార్కెటులలో కొనుగోలుకు, వుత్పత్తికి సంబంధం వుండాలె. కొనుగోలుకేకే ప్రజల అవసరనిమిత్తమై, సరసమైన ధరలకు విక్రయమయ్యే విధాన వుత్పత్తి వుండవలె. లాభసాటి వుత్పత్తి పోవాలె. అందరికీ అవసరమైన వస్తువుల వుత్పత్తి పద్ధతిలో అందరికీ కంట్రోలు వుండవలె.

ప్రపంచంలో ఖండాంతరాలుగా విభజింపబడియుండే ప్రజలందరికీ తమ అవసరాల నిమిత్తం కావలసిన వస్తుసముదాయాల్ని తామందరు కలసి వుత్పత్తిచేసి లేక చేయించుకుంటే మార్కెటుకు తాము లోబడక, తమకేమార్కెటులోబడుతుంది.

వర్గసంఘర్షణ.

యుద్ధాలకేగాక, దేశంలోని అంతర్యుద్ధాలకు కూడ ఆధునిక యుగంలో ఈమార్కెట్టే కారణము. పీడించే వర్గమంటూ పీడిత వర్గమంటూ రెండు స్పష్టంగా ఏర్పడేటప్పటికల్లా, వాటికంటికి సంఘర్షణ వస్తున్నది. లాభసాటి మార్కెటు కోసం పీడనతప్పనిసరి. పీడిస్తే పీడితులకు ఆగ్రహం రాకుండా వుండదు.

ఈసంఘర్షణలో గవర్నమెంటు ఎవరి పక్షాన వుంటుంది? ఆర్థికంగా బలవంతులైనవారి పక్షాన పలుకుతుంది సహజంగా.

అసలు విషయం.

కనక తెప్పేదేమి? 'మార్కెటు' విధానాన్ని వహించి వూడు డనేవారికి. దీనివల్ల ఇంతతంటాలు మనం పడుతున్నాము అని గ్రహించలేని వారికి.

మార్కెటు విధానంపోతే, ప్రపంచమంతా ఒకే గవర్నమెంటు క్రిందకు రావడానికి అభ్యంతరం ఏమీ వుండదు. ఆగవర్నమెంటు కేంద్రీయమైనదిగా (Unitary) లేక సమాఖ్యయుతంగా (Federal) గా వుండవలెనా అంటే సమాఖ్యయుతంగానే వుండగలదని నావిశ్వాసం.

అహింసా ప్రచారం యుద్ధం.

కాబట్టి యుద్ధంవద్దుఅంటే రాకుండాపోదు. అహింసాయుత ప్రచారం శాంతి వాదులు (Pacifists) ఎంతో కాలంనుండి చేస్తున్నారు. గాంధిజీ ప్రచారంవల్ల యుద్ధవ్యతిరేక భావాలు వ్యాపించి, యుద్ధంమంచిదిగాదు అనే అభిప్రాయానికి బలంవస్తున్నది.

గత యుద్ధానంతరం యుద్ధాన్ని ఖండించే సాహిత్యం కుప్పలు తెప్పలుగా వచ్చింది. బ్రిటనులో నోటుతీసుకుంటే 'శాంతి' కే అభ్యర్థుల వోట్లు వచ్చినవి. యుద్ధం వద్దన్నారు.

కాని హిట్లరువచ్చి యుద్ధానికి పిల్చాడందిరిన్ దీనికేమంటారు?

కర్తవ్యం.

యుద్ధకారణాన్ని లేకుండా చేయాలె. యుద్ధ జాడ్యం సమూలంగా నిర్మూలమయ్యే మార్గం జరగాలె. మార్కెటుపద్ధతి పూర్తిగాపోవాలె.

వుత్పత్తిసమాజంకొరకు, సామాజిక ఆజమాయిషీక్రింద జరగాలె. దానికోసం కృషిచేయవలె మనమంతా. ఎంతత్వరగా ఆపరిస్థితివస్తే లోకానికి అంతమంచిది. అదేలోకకల్యాణానికి సుగమమైన మార్గం.

సురేంద్ర మోహన ఘోషు

జీవిత సంగ్రహం.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ మహాసభకు సెప్టెంబరు 28 వ తేదీన వీరు అధ్యక్షత వహించనున్నారు. దేశంకోసం సర్వస్వం అర్పణచేసిన స్వాతంత్ర్య యోధులలో వీరొకరు.

వీరు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులు.

బెంగాలురాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీఅధ్యక్షులు.

వంగవిభజనకు వ్యతిరేకంగాజరిగిన ఆందోళనలో పాల్గొని, 1909 నుండి 1911 సం॥ వీరు కారాగారంలో నుండినారు. ఆ తర్వాత వ్యక్తి హింసావుద్యమం (టెర్రరిజం)తో వీరికి సంబంధం వున్నదనే నెపమైన తిరిగీ 1918 లో వీరుఆరెస్టు చేయబడి, 1919 లో విడుదల పొందినారు. 1921 లో సహాయనిరాకరణ వుద్యమంలో బహుశ్రద్ధవహించి వీరు కృషిసల్పినారు. 1925 లో 1818 వ సంవత్సరపు రెగ్యులేషను చట్టంక్రింద వీరు ఆరెస్టుచేయబడి 1927 లో విడుదల చేయబడినారు. తిరిగీ 1930 లో నిర్బంధింపబడి, డిటెన్యూగావుండి 1938 లో విడుదల పొందినారు.

కాంగ్రెసు తీర్మానాలు

రాంఘరునుండి బొంబాయివరకు.

రాంఘరు తీర్మానం:

భారత దేశానికి స్వయం నిర్ణయాధికారం వున్నది. ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తుద్వారా స్వాతంత్ర్య భారత రాజ్యాంగ మేర్పడవలెను. ప్రభుత్వం దీని కంగీకరించకపోతే, పోట్లాటతప్పదు.

వార్ధాతీర్మానము:

శాసనసభ్యులందరు కలసి, ఇండియా ప్రజాప్రతినిధులతో సంప్రతించకుండా ఇండియాను యుద్ధంలో బ్రిటను దింపినందుకు, అసమ్మతి తెల్పవలెను. ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తు ద్వారానే (దానికి ఇప్పుడున్న శాసన సభ్యులలోనుండి ప్రతినిధుల ఎన్నిక జరుగవచ్చును.) భారతరాజ్యాంగ నిర్ణయం గావలెనని ప్రజలంతా సభలలో తీర్మానించవలెను.

ఢిల్లీతీర్మానం - పూనాతీర్మానం:

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కాంగ్రెసు యొక్క ఆశయము. దానినిగుర్తించి, యుద్ధానంతరం అధికారమంతా భారతప్రజల వశంచేయడానికి వుద్దేశిస్తూ, తాత్కాలికంగా కేంద్ర ఇండియా ప్రభుత్వంలో జాతీయ గవర్నమెంటు నేర్పాటుచేయవలసినది. కేంద్రశాసనసభలోని ప్రతినిధుల సంఖ్యను గుర్తించి, జాతీయ ప్రభుత్వంలోని పార్టీ సభ్యులసంఖ్య నిర్ణయించబడవలెను.

ఆ విధంగా జరిగేపక్షంలో యుద్ధానికి పూర్తిసహకారం కాంగ్రెసుసంస్థచేయడానికిపూనుకుంటుంది.

ఇండియా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో మాత్రం కాంగ్రెసు అహింసను విడదు. స్వతంత్రం పొందిన తర్వాత ప్రభుత్వరక్షణ విషయంలో అహింస వర్తించ నవసరంలేదు.

బొంబాయి నిర్ణయం:

స్థలాంతరమున, వివరంగా బొంబాయి కాంగ్రెసు తీర్మానాన్ని గురించి తెల్పబడియున్నది. క్లుప్తంగా దాని సారాంశమిది. ఇండియా స్వాతంత్ర్యం దాని జన్మహక్కు. స్వతంత్రంలైన వారి ప్రాథమికహక్కు. ప్రకటనా స్వాతంత్ర్యం. యుద్ధంలో పాల్గొనమనిగాని, వద్దనిగాని చెప్పే హక్కు ప్రతి భారతీయునికి వున్నది. ఆహక్కును భంగపరిస్తే, సంఘర్షణ తప్పనిసరియౌతుంది. సార్వత్రికమైనంతవరకు శాసనోల్లంఘనం వుండదు. ఏ గత్యంతరం లేకపోతే, పరిస్థితులు బలవంతపరిస్తే, అందుకు కాంగ్రెసు సిద్ధమవుతున్నది.

మొల్లూరు వెంకటశేషయ్య
కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య

వీరిద్దరు ప్రస్తుతం మా ఏజెంట్లుగాక పోయినా మాపత్రిక చందాలు వసూలు చేస్తున్నట్లు తెలిస్తుంది వారిపరంగా ఎవ్వరూ చందాలు యివ్వకూడదు. అట్లా వారిపరంగా యిచ్చిన చందాలకు మేము జవాబుదారీకాదు.

— మేనేజరు.

*

Postal Complaint.

గండంగిదిబ్బ వాస్తవ్యులు సన్నారెడ్డి పెరుమాళ్లరెడ్డిగారు తమపత్రిక తమచేతగాని తమ ఇంట్లోగాని యివ్వక యాకసిపిరిలో ఎక్కడో పోస్టుమేన్ యిచ్చిపోతున్నాడనీ, అందువల్ల తనకు సక్రమంగా చేరడంలేదనీ వ్రాస్తున్నారు. ఈవిషయం నాయుడుపేట పోస్టుమాష్టరుగారికి తెలుపుతూ ఇకను సక్రమంగా చేరేట్లు ఏర్పాటుచేయమని వ్రాయబడినది. పత్రిక సక్రమంగా చేరనియెడల చందాదారులు ప్రక్కపోష్టాఫీసుకు తామే తెలుపుతూ మాకుకూడ వ్రాయవలసినది.

— మేనేజరు.

*

మా చందాదారులకు

కోవూరు, నెల్లూరు తాలూకాలలో చందాల వసూళ్లకుగాను మా యేజంటు మారుపిళ్లె వెంకట సుబ్బయ్యగారిని పంపుకుంటున్నాము. దయచేసి చందాలువారి పరంగా యిచ్చి రసీదులు తీసికోనప్రార్థన.

— మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

27-9-1940

స్వాగతం!

స్వాగతము! వీర విప్లవయోధునికి మా హృదయపూర్వక స్వాగతము!! త్యాగమూర్తియైన సురేంద్రబాబును అధ్యక్ష పదవి నలంకరించుటకు ఎన్నుకొన్న మన కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు ధన్యాత్ములు, అభినందనీయులు.

సురేంద్రబాబు ఈనాటివాడుకాదు. అవి కాగి చల్లారినపాలు. మనదేశంలో ఉత్తేజకరమైన రాజకీయ అంకురార్పణ వందేమాతరం వుద్యమంతో ప్రారంభమైనది. అప్పటినుంచి సురేంద్రుడు స్వరాజ్య సమరరంగంలో తనపాత్రను గంభీరంగా, గుండెనిబ్బరంతో నిర్వహిస్తూనే వచ్చినాడు. కారాగారాలు, అండమాన్ నివాసం ఈవీరునికి మామూలైపోయినది. తన రాజకీయజీవితంలో అత్యధికభాగం జైళ్లలోనే వ్రగ్గినాడు. జైళ్లు నిచేస్తవి స్వాతంత్ర్యయోధులను? మరింత, మరింత ఘట్టిపరుస్తవి. దీక్ష, పట్టుదల, స్వాతంత్ర్య పిపాస ద్విగుణీకృత మవుతవి.

ఇక సభాప్రారంభకులైన విశ్వనాథదాసు మహాశయోగారు జిల్లాకు చిరపరిచితులు. జమీన్ రైతులకు ముఖ్యుడు. ఒరిస్సా కాంగ్రెసునాయకుడు. మాజీ కాంగ్రెసు ప్రధాని. మన రాష్ట్రంలో జమీన్ రైతు వుద్యమాన్ని లేకెత్తించిన ప్రధానపురుషులలో మహాశయో గారు అగ్రగణ్యుడు.

అధ్యక్షులుగా, ప్రారంభకులుగా సభకు యోధానయోధులు నాయకమ్మన్యులు రావడం మనభాగ్యం.

జిల్లాయందలి ప్రజలందరి తరఫున, ముఖ్యముగా పీడిత రైతుకూలీల తరఫున, నెల్లూరు పౌరులందరి తరఫున ఈస్వాతంత్ర్య యోధులకి మాజోహారులు. జిల్లావాసులందరు తోడ్పడి, జిల్లా రాజకీయసభను జయప్రదమొనరింతురని మావిశ్వాసము.

—

నైజాంలో సత్యాగ్రహం

ప్రపంచంలోకల్లా గొప్ప ధనవంతుల్లో నైజాం ఒకడు. బహుశా ఈయనగారిని మించిన డబ్బు గలవాడు లేడేమో? అయితే ఈయనగారి ప్రజలంత నిష్ట దరిద్రులు లోకంలో ఎక్కడా కానరారేమోకూడా!

దరిద్రం కేవలం ధనాభావంవల్లనేగాదు. ఇతరత్రా జీవితపరిస్థితి ప్రజలకు దుర్భరంగా వున్నది. గట్టిగా అధికార్లను గూర్చి వాళ్ల ఎగుడు దిగుడులను గురించి ఏమాత్రం మాట మాట్లాడడానికి వీలు లేదు. పౌరసత్వపు హక్కులు మృగ్యం. అందువల్ల సంస్థాన కాంగ్రెసువారికీ, సంస్థానపు అధికార్లకు తగాదావచ్చింది. కాంగ్రెసు అనేపేరు తీసివేయమని అధికార్లన్నారు. పేరుతో పోట్లాటఎందుకని, కాంగ్రెసు అనేపేరు తీసివేసి, సంస్థాన కాంగ్రెసు సేవకులు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్నిగురించి ప్రచారం శేస్తామంటే సంస్థానం అదీవల్లగాదన్నారు. ఇదేమి అన్యాయం? దీనికిప్రతీకారంగా వ్యష్టి సత్యాగ్రహం ప్రారంభమైంది. కాంగ్రెసు సేవకులతో తగవు పనికిరాదని, ఇప్పట్లో అనవసరమని సంస్థానంవారికి మా సలహా.

—

మలబారు కాల్పులు

ప్రజలు పోలీసువారిపైన రాళ్లు రువ్వినారు. అందువల్ల అల్లరిపెద్దదయింది. కాల్పవలసివచ్చింది అని పోలీసువారిచ్చిన వార్తలనుబట్టి ప్రభుత్వం గావించిన ప్రకటనలోవున్నది. అసలా కాంగ్రెసు సభలవద్దకు పోలీసువారికేం పని? ఆసభలను నిషేధించడం దేనికి? ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రకటించేదానికి మలబారుప్రజలకుస్వాతంత్ర్యం లేదా? ప్రజలలో ఉద్వేగం జాస్తిగా వున్నపుడు, అధికారులు చాలా మెలకువతో వుత్తర్వులు గావించాలె. రచ్చ జరిగిపోయినతర్వాత, వాటికికారణాలు వెతికి, వాటిల్లో తమచర్యను సమర్థించుకుంటూవుండే స్థితి అనవసరంగా అధికార్లు ఎందుకు గల్పించుకోవాలె?

—

అభిప్రాయాలు:

"కేసరి"

అనుభవజ్ఞులగు శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావుగారి సంపాదకత్వాన వెలువడే 'కేసరి' వారపత్రిక మొదటిరెండు సంచికలు మాకందినవి. రైతుసేవకు స్థానికసంస్థల సమస్యల చర్చకూ ప్రాధాన్య మివ్వబడునని పత్రికా సంపాదకులు ప్రకటించియున్నారు ఎన్ని పత్రికలైననూ రైతుసేవకు తనివిదీరవు. పత్రిక దినదినాభివృద్ధినిపొంది. ముందలమునకుసేవజేసి, ధన్యాత్మయగునుగాక!

నేటి యుద్ధవార్తలు

ఇండోచైనాలో డాంగ్ డాంగ్ వద్ద మరల ఫ్రెంచి జపానులకు యుద్ధము ప్రారంభమైనట్లుగా ప్రకటింపబడింది. కాని వివాదసమస్య పరిష్కరింపబడినది గాన యుద్ధం జరుగడంలేదని ఫ్రెంచిప్రభుత్వం చెప్పింది.

జర్మనులు లండన్ ముఖ్యభాగంలో బాంబులు వేస్తున్నారు. ఆస్పత్రులకు పెద్ద దెబ్బలు తగులుతున్నాయి. మరొక భారతీయ విద్యార్థుల హాస్టలు మీద బాంబులు వేశారు. 26 జర్మను విమానాలు పడగొట్టబడ్డాయి. అమెరికన్ అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ఆఫీసు దెబ్బతిన్నది.

*

ఫ్రెంచి సైనికులు జిబ్రాల్టరుమీద బాంబులవర్షం కురిపిస్తున్నారు. షుమారు 100 విమానాలువచ్చి 300 బాంబులు వేసినవట. దాడి 2½ గంటలకాలము జరిగెను.

*

దక్షిణ అమెరికా దేశాల ఎగుమతి దిగుమతి రవాణా సౌకర్యార్థం 150 కోట్ల రూపాయలు వెంటనే రూజువెల్టుగారి ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసింది.

*

బ్రిటీషువారు టోబ్రక్ మీద మరల దండెత్తినారు. ఇటాలియన్ డిస్ట్రాయరు ఆడ్రియాటిక్ సముద్రంలో ముంచబడింది.

*

జపానుకు అమెరికానుండి ముడి ఇనుము పోకూడదని అమెరికన్ అధ్యక్షుడు రూజువెల్టు ఆజ్ఞాపించారు.

*

సిడీబరానీమీద బ్రిటిషు నౌకాదళము దాడి సల్పినది.

*

ఫ్రెంచిప్రభుత్వంవారు డాకరు విషయాన్ని గురించి ఈక్రింది ప్రకటన గావించారు.

"బ్రిటిషువారు మరల డాకరు విషయమై కయ్యమునకు కాలు ద్రవ్వకొనిరాకపోతే మేము ఆవిషయమును గురించి ఏతొక్కయును కల్గించుకొనదలచుకోలేదు."

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

— విమర్శకుడు.

నెల్లూరుజిల్లా పొలిటికల్ సిచుయేషన్ మీకు అర్థమయ్యేట్లు చెప్పాలంటే ఒక ఉదాహరణం మీకు చెపితే చాలుననుకుంటా.

28 తేది బ్రహ్మాండంగా నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ మహాసభ జరుగుతుంది. 27 తేది రాత్రి మెయిలులో కలకత్తానుండి, ఒరిస్సానుండి బడా బడా నాయకులు దిగుతున్నారు.

27 తేది సా॥ వరకుకూడా జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు కందుకూరునుండి స్టార్టు అయినట్లు వర్తమానమేమీ రావడంలేదు.

నాయకులస్థితి యీలాగుంటే, ఇక సామాన్య ప్రజల్లో రాజకీయ ప్రబోధం ఏలాగుంటుందో గమనించండి, ఇవిమనలో మాటలు. ప్రభుత్వం వింటుందేమో?

*

కొప్పరపు సోదరకవులు తే 18 ది టవునుహాలు సభలో నన్ను 'చిరంజీవి'గా దీవించి దయజూపినందుకు నేనుకూడ వారిపట్ల కృతజ్ఞత చూపడం ధర్మంగదా? వారు జన్మజన్మానికి "ద్విజులు. కవీశ్వరులుగ" మంగురుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను.

*

తే 25 ది స్టోన్‌హౌసుపేట సభలోకూడ యీ కవిసోదరులకు సన్మానం జరిగింది. నా "తమిదపిండిపాకం"లో వారి కవితా మృతం చిలికి ప్రేక్షకులకు పంచిపెట్టారట.

అసలు ఆకు కవిత్వమే తమిదపిండి పాకం అన్నాను. దాన్ని వీరకవిత్వానికి ఆరోపించుకోవడము పొరపాటు.

*

వానమచ్చాప్రెస్టు గారన్నట్టు ఏదైనా ఒక చక్కని కావ్యంవ్రాసి శాశ్వత యశస్సు సంపాదిస్తే బాగుంటుందిగా. మీ తిట్లకు భయపడి "తమిదపిండిపాకం" గాదు బెంగాలు "రసగుల్ల" పాకమనికూడ దొంగపొగడ్తలు పొగడ్తామనుకోండి యీ క్షణిక ప్రాభావ్యాలవల్ల ఏమన్నా లాభముందా?

*

వెంకటగిరిరాజాగారి హైస్కూలు కమిటీకి, రాజాగారికి, దావా వ్యవహారంలో ఉండి రు 50,000 లు వడ్డీతోసహా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకునుండి కమిటీవారికి తీసుకునేట్లు రాజీజరిగినందుకు సంతోషం. మొదటనే యిదిజరిగియుంటే ఎక్కువ టుకు దబ్బేగాదు ప్రెస్టేజికికూడ ఎంతలాభముండేది?

*

నెల్లూరుమూలపేట వాస్తవ్యులు నాగరత్నం దేవరగారిని చిత్తూరు, నెల్లూరుజిల్లాలకు కోఆపరేటివ్ డిప్యుటీరిజిస్ట్రారుగా వేసినారన్న వార్త మీ చెవులో వేస్తున్నా.

కృష్ణరావు తిరిగి అరెస్టు

నెల్లూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకి కార్యదర్శిగారైన శ్రీ ఇండకోలు కృష్ణరావుగారిని 27 తేది మధ్యాహ్నం తిరిగీ అరెస్టుచేసిరి.

హరిజన నవరాత్రులు.

సెప్టెంబరు 24 తేదీనుండి, అక్టోబరు 2వ తేదీవరకు హరిజన నవరాత్రములు జరుగుతవి. హరిజనులచేత కథలు, నాటకములు, ఆటలు, ఉత్సవాలు, హరిజననిధి వసూళ్లు, మహాసభలు జరుపబడును.

*

దసరా దండోరా.

దసరాపండుగ దగ్గరకు వస్తున్నది. ఇంక మీదట పోలీసు అధికార్ల ఉత్తర్వులేనిదే ఎవరూ ఏలాటి వేషాలు, పులివేషాలు, ఊరేగింపులు, వీధుల్లోవేయకూడదని టవునంతా చాటింపు వేయబడినది.

*

టవునులో సినిమాప్రోగ్రాం.

రైతుబిడ్డ.

ఈచిత్రం క్రొత్తహాలులో ఈదినంనుండి ప్రదర్శింప బడుతున్నది. దీన్నిఎన్నో చోట్ల నిషేధించారు. జమీందారీ ఏరియాలేని కర్నూలుజిల్లాలో గూడ నిషేధించారు. ఇందువల్లనే దీని ఆధిక్యం తెలుస్తుంది. జమీందారీ ప్రాంతాలవారు నెల్లూరుకు వచ్చైనాదీన్ని దర్శించండి.

*

మోహినీ రుక్మాంగద.

వినాయక సినిమాలో విన్నటినుంటి ప్రదర్శింపబడుతున్నది.

గవర్నరుగారి ప్రోగ్రాం

తే 30 దీ.

ఉ॥ 8.55 గం॥కు స్టోన్‌హౌసుపేట కాస్మాపాలిటన్ క్లబ్. (నెల్లూరు)

ఉ॥ 9.15 గం॥కు జిల్లాకలెక్టరు బంగళాకు.

మ॥ 12.35 గం॥కు ఆఫీసర్సుక్లబ్బుకు.

సా॥ 5 గం॥కు పురమందిరమున బహిరంగసభ.

రా॥ 8.40 "చింతామణి" వీక్షణ.

రా॥ 10.46 కలకత్తామెయిలులో ప్రయాణం.

నెల్లూరు బజారు ధరలు.

సవరు 1 కి			28— 9—0
వెండి తు 1			0—10—3
మొలగొలుకులు పాతవి	పుట్టి 1 కి		82—0—0
,, కొత్తవి		,,	82—0—0
కేసరివడ్లు		,,	57—0—0
ఉల్లగిరకోరలు		,,	55—0—0
సజ్జలు		,,	90— 0—0
జొన్నలు		,,	90— 0—0
రాగులు		,,	72— 0—0
బియ్యం	రు. 1కి శేర్లు 6 1/2		

జిల్లాబోర్డు మీటింగు

—*—

చర్చకురానున్న విషయాలు.

28 తేది 3.45 గం॥కు జరుగు స్పెషలు మీటింగులో జిల్లాలోని డొంకలు మట్టిరోడ్లను వేయుటకు 60 వేలు రైల్వేసెస్సునుండి తీసికొనుటను గూర్చి ఆలోచింపుట జరుగును.

అన్నిగ్రామాలకు కంకరరోడ్లు వేయలేము కావున డొంకలు, మట్టిరోడ్లు వేయుటకు అవసరము. కావున ఈనాటికైనా యీప్రపోజలువచ్చినందుకు సంతోషము.

సాధారణ మీటింగు.

28 సా॥ 4 గం॥కు సాధారణ మీటింగు జరుగును. దీనిలో ముఖ్యమైన సబ్జక్టులు చాలాఉన్నవి.

కనిగిరిలో మాలకొండా రెడ్డిగారియిల్లు హైస్కూలుకు తీసుకొను విషయము చర్చకు రాబటును, 10 తేది యిందుకొరకు వెళ్లిన ప్రెసిడెంటు, డి. ఇ. ఓ. ఇంజనీయర్లు గారలు ఆయిల్లులో నే విషయం మానుకొని హాస్టేరివాడలలో స్కూలు వేసేట్టు నిర్ణయించుకున్నారని తెలుస్తున్నది.

ఇదివరకు 6 యకరాల స్థలంకట్టడానికి తీసిఉన్నారుగాగ 12 వేలలో ఆస్కూలు ప్రపోజలు ఆయ్యేట్టుంటే ఆదేమంచిది.

బడ్జటు డిఫిసిట్ యింకా పూడలేదు. గవర్నమెంటు తిప్పిగొట్టింది. ప్రభుత్వాభిప్రాయం హైస్కూళ్ళలో వేటిలోనైనా తీసివేసి భర్తీ చేయమంటుంది. కాని హైస్కూళ్లు ఎత్తివేయకూడదు సభ్యుల మొగమాటాలకు యింటి కాడుగలు అప్పుడప్పుడు హెచ్చించ చారు అవి గొరగవచ్చును. జనసంఖ్యను బట్టి ఎక్కడ హెచ్చు ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లున్నవో వాటిని తగ్గించవచ్చును హెచ్చుమంది ఉపాధ్యాయులున్నచోట కొంత సంఖ్య తగ్గించవచ్చును. ఈవిధంగా బడ్జటులోటు భర్తీ చేస్తూరేగానీ, హైస్కూళ్లను తీసివేయవద్దు.

పంచాగ్నుల వెంకటేశ్వరశర్మగారు సభ్యత్వాన్ని గోల్పోయినాడు రేస్టోరు చేయవలసి ఉంది. సభ్యులు బత్తాలిచ్చే మీటింగులకు గూడా రాకుండా సభ్యత్వాలు గోల్పోవడం ఎంత అన్యాయం?

మారెళ్లఅనుమతికి రు380 లు తిరుగాకాన్సిను కోరుతున్నదొక తీర్మానం. ముండ్లమూరులో మరో అనుమతి పెట్టగలిగితే సరే లేకుంటే ఆయనుమతిని ముండ్లమూరుకు మార్చి ఖర్చులు యానక్తుకోర్టే ధరించడం బాగుంటుంది.

వెంకటగిరి తాలూకాలోనున్న దండవోలు, కమ్మపల్లెస్కూళ్లను ఎత్తివేసి మరేతాలూకాలో పెట్టమని విద్యాశాఖవా రంటున్నారు. అది మేం ఒప్పుకోము. విద్యావిషయంలో వెంకటగిరి తాలూకా కంటే ఇక బీదతాలూకాలేదు. కావున ఆ రెండుస్కూళ్లు ఆ తాలూకాలోనే మరోచోట పెట్టవలెను.

స్కూళ్లకు బెంచీలు, కుర్చీలు తీసివేసి చాటాలు చాపలు కూర్చోడానికి సప్లయిచేస్తే చాలాడబ్బు వేపుఅవుతుంది. ఈ ఖర్చీంకయు తోలడానికి బండికాడుగనే రోలేదు అవుతున్నవి.

వెలిగండ్ల, వరికుంట ఆసుపత్రుల ప్రపోజల్సు ఉన్నవి. ఏతాలూకాలో జాస్తిఉన్నవో వాటిని తీసి వెనకబడివున్న తాలూకాల్లో పెట్టట్టుమాడవలెను. అంతేగాని మొగమాటాల స్కీముప్రకారం పెట్టగూడదు.

బ్రాహ్మణక్రాక ఆసుపత్రి విషయంగూడా ఉంది. కావలి తాలూకాలో జాస్తి ఉన్నవిగాన కొంత వెనకబడివున్న తాలూకాల్లో పెట్టవలెను మరియు మలేరియా ప్రాంతంలో హెచ్చు ఆసుపత్రులు పెట్టవలెను. కడమొదలు గూడూరువరకు రైలురోడ్డుకు తూర్పంతా మలేరియాజ్వరాలే. ఆ ప్రాంతం విషయం ముఖ్యంగా ఆలోచించవలెను.

క్వయినా హెచ్చుగా పంచిపెట్టేట్టు ఏర్పాటు చేయవలెను. ఈ సంవత్సరం జ్వరాలు విపరీతంగా ఉన్నవి.

రోడ్లలోఉండే తాటిచెట్లుఅన్నీ అగ్నిప్రమాదాలకింద దానం చేస్తున్నారు. రోడ్లలోఉండే ఏవిధమైన చెట్లనుగూడా నరికకుండా ఖచితమైన ఏర్పాటు చేయాలె. ఒకమూల చెట్ల పెంపకానికి డబ్బుఖర్చు పెట్టడం, ఒకమూల నరకడం బాగులేదు. మైపాడు రోడ్డులో ఇంజనీరు జమానకు 10 చెట్లు ఉచితనట! ఆశ్చే! యిదేం దానమయ్యా?

సభ్యుల బత్తాల విషయంగూడా ఉన్నట్టుంది, బత్తాలుహెచ్చు కేమనునే సమయం మానుకోండి. 3వ క్లాసు రైలుచార్జీలు తీసుకోండి. మొత్తం మీద మీకయ్యే ప్రయాణ ఖర్చులకంటే హెచ్చు బత్తాలు కోరబోకండి.

సలహా.

సభ్యులు ఆయాఫిర్కాలనుండి ఎన్నుకోబడి వంతమాత్రాన ఆఫిర్కా యోగక్షేమాలే తమ బాధ్యతనుకో గూడదు. సమిష్టిదృష్టితో చూడవలెను. మనసభ్యులు అలాచేయడంలేదు. అందువల్లనే సమిష్టి పనులెన్నిటికో ఆటంక రాయం కలుగుతున్నది. ఆసంకుచిత దృష్టిమార్చుకొని సామాజికదృష్టిని వృద్ధిచేసుకోండి.

—మా ప్ర॥ విలేకరి.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ మహాసభ.

సెప్టెంబరు తే 28 దీ.

అధ్యక్షులు: సురేంద్రమోహన్‌ఘోష్
ప్రారంభకులు: విశ్వనాధదాసుమహాశయా

ఎల్లరు తోడ్పడి సభను జయప్రద మొనరింప ప్రార్థన.

—నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘం.

గాంధీమహాత్ముని రాయబారాన్ని వైస్రాయి త్రోసిపుచ్చడా?

అమెరీగారి మాట.

భారతశాఖ సెక్రటరీ అయిన అమెరీగారు ఒక ఉపన్యాసంలో ఇలా అన్నారు.

"అఖిలభారత జాతీయ కాంగ్రెసు వారునిలు వైస్రాయిగారి యొక్క సలహాలను త్రోసిపుచ్చడం చాల చింతనీయము. గాంధీగారి యొక్క న్యాయప్రతమైన యుద్ధపు నిరసనాన్ని నేను గుర్తించాను. కానియుద్ధపు ఏర్పాట్లుచేయడంలో ఇబ్బందులు కల్గించడం నేను ఒప్పుకోను. గాంధీగారికి బ్రిటీషువారిని ఇబ్బందిపరుచుటకు ఇష్టములేదని నేనెరుగుదును. ఆయన యొక్క శాంతిమార్గాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను"

గాంధీ-వైస్రాయి సంప్రతింపులను గురించి చెప్పుతూ వారిద్దరూ యుద్ధవిషయంలో ఒక సమాధానానికి రావచ్చుననిరి.

*

సిమ్లా అభిప్రాయం

సిమ్లా అభిప్రాయాన్ని గమనిస్తే వైస్రాయిగారు కాంగ్రెసును ఆనుగ్రహించడానికి గాని అంతరింపజేయడానికిగాని తనకేమీ దురభిప్రాయములేదని గాంధీగారికి హామీ ఇస్తారని తెలియుచున్నది.

షేక్ అబ్దుల్లాగారి సలహా.

కాశ్మీరులో ఆజాద్ ముస్లిం సమావేశంలో అధ్యక్షతవహించిన జాతీయ ముస్లిం నాయకుడు షేక్ అబ్దుల్లాగారు వారి అధ్యక్షోపన్యాసంలో ఇలా చెప్పారు.

"ముస్లిములు అందరూ కాంగ్రెసులో అల్ప సంఖ్యాకులుగా చేరాలె. మొదట ముస్లిములము, తర్వాత భారతీయులము అనేపదాన్ని నిరసించాలె. ఇస్లాంమతను జాతీయపోరాటంలో అడ్డురాదు. పాకిస్థానులో ముస్లిములు ఎక్కువ సంఖ్యగా నుంటారో ఆ రాష్ట్రి కాంగ్రెసు స్థానాలను వారే భర్తీచేయాలి".

చీళ్ల గురునాధానికి వార్నింగునోటీసు

5 తేది వెంకటగిరిలో అరవ ఆదినారాయణ మూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరిగింది

ఇందులో రాజప్రతినిధి, అమెరీగారి స్టేటుమెంట్లఖాతాన్ని ఖండిస్తూ వర్కింగుకమిటీ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ చీళ్ల గురునాధంగారు మాట్లాడారు. ఇందులో యుద్ధప్రతికూల ప్రచారమేమీ చేయలేదు.

కాని జిల్లామేజస్ట్రేటు వద్దనుండి 21 తేది గురునాధంగారికి వార్నింగునోటీసు వచ్చింది.

5 తేదీ సభలో యుద్ధమునకు అర్థఅంగబలాలు సహాయం చేయకూడదని చెప్పినట్లున్నా అలా చేయబడివయెడల ఇండియా డిఫెన్సుచట్టం క్రింద చర్యపుచ్చుకోబడునని ఆనోటీసులో కన్నడ.

గురునాధంగారు ఆరోజు జరిగిన యదార్థచర్యను ఉదహరిస్తూ జిల్లా మేజస్ట్రేటుకు ఉత్తరం వ్రాసిరి.

—ఒక విలేఖరి.

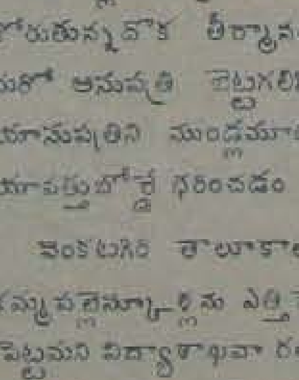

ప్రపంచప్రఖ్యాతిచెందినవి. "విక్టోరియా" ఏమరు జ్యూయల్ మాడెలు 18 క్యారెటు, గోల్డ్‌కేసు చేతిగడియారం. సుందరం లేక సంచదరం, లేక ఒకటు రు 7-15-0. నెం 2. సుందరమైన గోల్డను కేసు రు 5-15-0. నెం 4. క్రోమియం సుందరమైనది రు 4-12-0 నెం 2. లీవరు పాకెటు గడియారం రు 3-0-0. అన్నీ లీవరు - సరియైన టైము - 5 సం॥ గ్యారంటీ. వి. పి. ఖర్చులు వేరే.

Wellingdon Watch Co. (Z) Matunga, Bombay No. 19.

బొంబాయి కాంగ్రెసు నిర్ణయం

అహింసా సిద్ధాంతంమీద చర్చించుకుంటూ వివాదాలు పెంచుకుని మన జాతీయ నాయకులు చీలిపోకుండా, అందరూ మళ్లీ ఒకటై గాంధీజీ నాయకత్వాన కాంగ్రెసు రథాన్ని నడిపించడానికి పూనుకోవడం మొట్టమొదటి శుభస్ఫూర్తమైన సంగతి. బొంబాయిలో జరిగినముఖ్యమైనపని యిది.

వివాదాలకు కారణమైన పూనా తీర్మానం రద్దుఅయిపోయింది. కారణం? వృథా వివాదాలకు తావు కల్గిందిగనక. అహింస, శాంతి ఆదర్శనీయములైనవి. సర్వశక్తులా వినియోగించి సాధ్యమైనంతవరకు అందుకోసం కృషిచేయడానికి కాంగ్రెసు ఎల్లప్పుడూ సిద్ధంగానే వున్నది. స్వాతంత్ర్యం పొందినతర్వాతకూడ, సాధ్యమైనంతవరకు అహింసను భారతప్రభుత్వంకూడా ఆచరణలో పెడుతుందని తీర్మానించడంవల్ల గాంధీజీ ఆదర్శ ఆత్మకు సంతృప్తి కలిగింది. ఈలోపుగా ఆయుధ పరంగా యుద్ధంలో సహాయంచేయడానికి కాంగ్రెసు పూనుకోవలెనా లేదా అనే పశ్న, బ్రిటనుయొక్క తృణీకారంవల్ల, రానే రాలేదు. పూనాతీర్మానాన్ని నిజానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమే రద్దుచేసింది. బొంబాయిలో అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ సరేనన్నది. అని వ్రాయకోలేదు మళ్లీ గాంధీజీని పిలుచుకొనివచ్చి, నడిపించమన్నది. కనక మళ్లీ రాంఘురులోని పరిస్థితిఏర్పడింది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం యిస్తేనేగాని రాజీలేదు.

స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదంకాదు.

బొంబాయి తీర్మానంలో ఇంకొక ముఖ్య విషయం స్పష్టంచేయబడినది. తన జన్మహక్కైన స్వతంత్రస్థితిని భారతదేశం కోరుతున్నది. అంతే గాని దానికోసం బ్రిటనుదేశాన్ని బిచ్చ పెట్టమనడంలేదు. పిటిషన్లకాలం పోనేపోయింది. భారతదేశం స్వాతంత్ర్యదేశంతో సరిసమానమగు ప్రతిపత్తిని పొందస్థితిలోకి వచ్చిందని బ్రిటనుకు తెలిసింది. కాని చేతులారా అధికారాన్ని వదలుకోవడం ఎవరికైనా కష్టమేకదూ?

శాంతివిజ్ఞాపన.

కాంగ్రెసు తీర్మానంలోని మరొక ముఖ్యమైన విషయం అందలి శాంతివిజ్ఞాపన. నాజీలు విప్లవం జయంపొందిన తర్వాత, ప్రపంచంలోని ప్రజల నందరిని వుద్దేశించి 'అన్యాయం పరిహారాలు, సాయుధవారిదేశాల ఆపహరణాలేని సమాధానం కోసం ప్రజలంతా ఆందోళన చేయవలెనని విప్లవ ప్రభుత్వంవారు ఒక ప్రకటన గావించారు. కాంగ్రెసుకూడా నేడుకూడ ఈదేశానికి అధికారం కాకపోవచ్చు. అందువల్ల స్వతంత్ర భారతదేశం ప్రపంచశాంతికోసం పాటుబడుతుందనీ, ఇతర స్వతంత్ర దేశాలతో సఖ్యభావంతో ప్రవర్తిస్తుందనీ కాంగ్రెసు తీర్మానంలోని ప్రకటన సమయోచితంగానే వున్నది.

ఆయుధవిసర్జన.

సంపూర్ణమైన ఆయుధవిసర్జన అవలంబనీయం కావలెనని కూడా కాంగ్రెసు తీర్మానం కోరుతున్నది. 1932, 33 సంవత్సరాల్లో యూరపులో ఈ ప్రయత్నం జరిగింది. సంపూర్ణమైన విసర్జనకు జర్మనీ అంగీకరించింది. అన్ని ప్రభుత్వాలవారు అలాగే చేయవలెనని దమ్మకోరినది. ఫ్రెంచివారు, బ్రిటిషువారివల్ల గాదన్నారు. కొంచెంకొంచెం తగ్గించాలన్నారు. జర్మనీ ఎంత, ఫ్రాన్సు ఎంత తగ్గించాలి అనే ప్రశ్నమీద చర్చ పెరిగింది. ... సభ 1933 వ సంవత్సరాన వాయిదాపడినది. అప్పుడు జర్మనీ తానుమళ్లీ సంపూర్ణంగా ఆయుధ సన్నద్ధమైనదిగా సిద్ధమౌతున్నది. కనక సభవారిని కృతజ్ఞతకరించి బయటకుపోయింది. అంతటితో ఆయుధవిసర్జన సభలు, అందుకుగాను సమావేశమైన సభయే విసర్జింపబడినది.

అట్లాఎందుకు జరిగిందో ఒకరిమీద ఒకరికి నమ్మకులందరికి అనుమానమే. అందువల్ల ఇప్పటికంటె ఉన్నతమైన శ్రేష్ఠమైన సామాజిక ఆర్థిక వ్యవస్థ అమల్లోకి రావాలె, ఆయుధ విసర్జన జరగాలె అని కాంగ్రెసు తీర్మానం ప్రకటిస్తున్నది. ఆరెంటికిగల అవినాభావ సంబంధం గుర్తింపదగినది.

యుద్ధంపట్ల వైఖరి.

ఈవిషయంపైన కాంగ్రెసు తీర్మానాన్ని గాంధీగారి వ్యాఖ్యను కల్పి చదువుకోవలెను. అసలు యుద్ధమనేదే వద్దనేవాడు గాంధీజీ. కనక యుద్ధమనే పాపకార్యానికి (ఆయన దృష్టిలో) సహాయం తానెట్లా చేయగలడు? తనకున్న అభిప్రాయాలు లేనివాళ్లు యుద్ధంలో పాల్గొంటే వారిని తాను దూషించడు. యుద్ధంవల్ల బాధపడే వారికి నిజంగా అన్యాయం జరగేవారికి ఆయన గారి సంపూర్ణమైన సానుభూతి వున్నది.

యుద్ధానికి విరుగుడుమందు అహింస. కనక అహింసయొక్క పటుత్వాన్ని సాధనాశక్తిని ప్రపంచానికి చాటే మార్గం కావాలె. భారతదేశపుస్వరాజ్యాన్ని తద్వారా సంపాదింపగల్గితే, ప్రపంచంలోని తతిమ్మా వివాదాలన్నీ తద్వారా పరిష్కారం చేసికోమని అందరికీ పాఠం నేర్పినట్లుగాలేదా? ఇది గాంధీగారి వాదం.

అనగా, ఇప్పుడు స్వరాజ్యం కోసం మనం పోట్లాడినా, అహింసను వీడనిపక్షంలో, అది ప్రపంచశాంతికి, బ్రిటను క్షేమానికి ఆస్పదమవుతుంది. ఇది గాంధీగారి రాజకీయచతురత.

ప్రకటనా స్వాతంత్ర్యం.

సంపూర్ణ స్వరాజ్యం కావాలనీ బొంబాయి తీర్మానంలోలేదు. ప్రాథమిక హక్కైన భావప్రకటనా స్వతంత్రతకోసమే కాంగ్రెసు పోట్లాడుతా నన్నది. అనగా, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం మాట దేవుడెరుగు. కనీసం పౌరుల ప్రాథమిక హక్కులైనా రక్షింపబడడంలేదే అని ప్రశ్నవేసింది? అదీగాక, ఇండియా స్వయంనిర్ణయ మార్గం అసలు జరుపుతామంటూ, ఇండియా నడగకుండా ఇండియాను యుద్ధంలోదింపి, యుద్ధంలో పాల్గొనం అన్నవాళ్లను ఖైదులోవేసే అధికారం బ్రిటను కెక్కడినుంచి వచ్చినదిఅని రెండవప్రశ్న వేసినట్లు?

తీర్మాన సారాంశం.

భారతదేశం స్వతంత్ర దేశం అనే దృక్పథంతో ఈతీర్మానం చేయబడినది. స్వతంత్ర ప్రజల అభిరుచికి అనుగుణ్యమైన వాతావరణాన్ని కల్పించడానికి తీర్మానం వుద్దేశించింది. స్వాతంత్ర్య పిపాసులైన ప్రజల ప్రాథమిక పౌరసత్వ ప్రధాన హక్కులను రక్షించేనిమిత్తం కృషిచేయడానికి కాంగ్రెసు పూనుకున్నది.

తిరుపతి రాజీనామా

తిరుపతి ఓరియంటల్ ఇన్స్టిట్యూట్ కు డైరక్టరుగానున్న రావుబహద్దూరు కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు తమ డైరెక్టరు పదవికి ఈనెల 18 వ తేదీ రాజీనామా ఇచ్చిరి. కాశీ విశ్వవిద్యాలయంలో గౌరవ ప్రొఫెసరుగా నియమించారు.

దేవరపల్లి ఆదెమ్మగారి నిర్యాణం

తల్లపనేని వెంచయ్యనాయుడుగారు.

నెల్లూరుజిల్లా ఉలవపాడు వాస్తవ్యులును ఉభయ భాషాప్రవీణ, విమర్శకాగ్రేసర దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణా రెడ్డిగారి మాతృదేవత ఆదెమ్మగారు 9-8-40 తేదిన పరమపదించిరి.

ఆమె సంస్మరణాలేశము.

మ॥ జననీ! గడ్డమువలెవారినిధి
 సోజన్యకోటి లక్ష్మీసతిన్
ఘనతన్ సిగ్గుపడంగజేసెయు వృథా
 కాలంబుపోనీక యే
పనటన్ బూనక సద్వ్రతుల్గరచి
 యాపద్విద్యావారి యాలో
నివదాలిన్ జనమాపితమ్మ! ధరణీ
 సీమంబు సామాన్యవే.

ఉ॥ నిరుపమ పాండితీవిభవు
 నెన్న విమర్శకు శాంతవర్తనున్
పరిమదయార్ద్రచిత్తు శిల
 పావను వేంకటకృష్ణ నామునిన్,
తరుణులమువ్వురన్ గని
 ముదంబున వంశమునిల్ప యోగ్యులన్
కరుణను గాచితమ్మ! శుభ
 కారిణి వైతివదమ్మ! ధీమతీ!

విరామ గీతి.

డాక్టర్ జి. వేణుగోపాలనాయుడు.

వినమైన బెట్టంగరాదో
 నా నాథ
కనిదిర్చుకొనసైన రాదో
మతిగాథ ॥విన॥
విసిగించి విసిగించి
వుసురోసుకొంటావు
పసలేని సంసార
వార్ధిలో త్రోసేవు ॥విన॥
నీరూపులో కలసి
నా చూపులే నిలిపి
యేరూపు చూపులో
దాపుజేర్చవు నాథ ॥విన॥
నీ నీడలో వెలసి
నీ పేర్పు రూపెవసి
నీజాడ నమగూడ
జాగేల గోపాల ॥విన॥

పోస్టల్ యుద్ధసంఘం

నెల్లూరుడివిజన్ పోస్టలు యుద్ధసంఘం ఈనెల 22 వ తేదీ ఆదివారంనాడు ఏర్పడినది. దీనికి అధ్యక్షులు యస్. వి. నారాయణరావు నాయుడుగారు, సెక్రటరీ, శ్రీ వి. శ్రీరామశాస్త్రి కోశాధికారి శ్రీ జి. బాలకృష్ణయ్య.

సంఘసభ్యులు 1. అబుల్ ఫజల్ గారు, 2. రంగస్వామి అయ్యంగారు, 3. కె. అంజనేయులు, 4. అబ్దుల్ రజాక్.

ఇండియన్ శాంతి తపాలాయుద్ధ విమాన ఫండుకు ధనము వసూలు చేయుటానికి ఈసంఘం ఉద్దేశించింది.

పరిణామశూల నాకు పోయింది.

నెల్లూరు శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు సర్టిఫికేటు

"నేను షుమారు ఆరుఏండ్లుగా పరిణామశూలతో బాధపడుచుంటిని. అన్నమేగాక, పాలు ఫలరసములునహా జీర్ణముగాక వమనము అగుచుండెను. అది రానురాను ముదిరి దుస్సాధ్యమైనది. వివిధ వైద్యవిధానముల అవలంబనము వివిధ ఔషధసేవనము నిష్ఫలమైనవి.

డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావుగారి చికిత్సతో 10 దినములలో నివృత్తించి, షుమారు 40 దినములలో పూర్తిగా నివర్తించినది. ఇప్పుడు సమస్త పదార్థముల భుజించి జీర్ణించుకొనుచూ, పూర్ణారోగ్యముతోనున్నాను.

శరీరమందు నాకు సంతృప్తి అయినది.

ఎం. చౌడేశ్వరరావు,
శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు,
నెల్లూరు మున్సిపాలిటి"

పరిణామశూలేగాదు, రోదకాలు - బల్లధాతునష్టం - నపుంసకత్వం - మధుమేహం - మూర్ఛ - మూలవ్యాధులు - సవామేహకుష్టు - ఉబ్బస - క్షయ - స్త్రీరోగ వగయిరా అన్ని వ్యాధులు గారంటీగా కుదర్చబడును.

ఆయుర్వేదపరీక్ పండిత,
డాక్టర్. పి. వి. యస్. రావు,
ఎం.బి (హెచ్.) ఎఫ్.ఆర్.సి.పి & ఎస్ (వియన్ డి.)
సంతపేట-ఆంజనేయస్వామిదేవళంవీధి. డో. 109. నెల్లూరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో.

S. C. No. 118 of 40

యేల్చూరి సుబ్బరాయుడు ... వాది.

ఎదిరిలు.

(1) గోచిపాతుల చిన్నవాడు ఫురక్ నాగడు.
(2) ఆ రాముడు. ప్రతివాద్లు.

ప్రతివాదులకు యిదమూలకముగా తెలియచేయునది ఏమనగా:

యీ నెంబర్ను వాది ప్రతివాదులమీద ప్రాంసరి నోటునుబట్టి రు 55-0-0 లకు దావా చేసినాడు. నోటీసుకుగాను తే 10-10-40 దికి వాయిదా వేయుబడియున్నది. ప్రతివాదుల కేమయిన ఆక్షేపణ లున్నయెడల సదరు తేదిన పగలు 10 గంటలకు కోర్టుకుహాజరై తెల్పుకోవలసినది. లేనియెడల ప్రతివాదుల పరోక్షమందు విచారించి యుక్తపాక్తి చేసి డిక్రీయివ్వబడును.

చీమకుర్తి వెంకటసుబ్బయ్యగుప్త,
బి. ఏ. బి. యల్. వాదివకీలు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో.

S. C. No. 256 of 40.

మంచికంటి ఆదినారాయణ ... వాది.

ఎదిరిలు.

(1) అన్నగుండాల మూలకల హానీఫ్ సాహెబ్
(2) ఆ చిన్న హానీఫ్ సాహెబ్
(3) మంచికంటిసుబ్బరాయుడు. ప్రతివాద్లు

యీ నంబరు 1, 2 ప్రతివాదులకు యిందువల్ల తెలియచేయునది యేమనగా:

వాది 3 వ ప్రతివాదిగార్లకు 1, 2 ప్రతివాద్లు వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంసరి నోటును బట్టి రు 147-4-0 లక్కు దావా తేబడి నోటీసుకుగాను తే 10-10-40 దికి వాయిదా వేయబడియున్నది. సదరు తేదిన పగలు 10 గంటలకు కోర్టుకుహాజరై 1, 2 ప్రతివాదులుగల ఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలసినది. లేనియెడల 1, 2 ప్రతివాదుల పరోక్షమందు విచారించి యుక్తపాక్తి చేసి డిక్రీయివ్వబడును.

చీమకుర్తి వెంకటసుబ్బయ్యగుప్త,
బి. ఏ. బి. యల్. వాదివకీలు.

కథ: **" గాబరా "**

6-వ పేజీ తొరవ.

ప్రశాంతంగావుంది యిల్లు నిర్మలతో గూడిన అతని జీవితమే నిర్మలమైంది. అతనికాయిలవాటు తీరపోతే యెంత ఆనందమయుండో!

అమ్మా! అంటూ, అంతవరకూ కదలకుండా శవంలా వున్న సుబ్బయ్య యిటుప్రక్కకు తిరిగాడు. వెంటనే యెదుటనే నిలుచునియున్న నిర్మలను చూచాడు. కన్నీరు నింపాడు.

'దాహం' అన్నాడు. వెంటనే దాహాన్నిచ్చింది. కొంత తేరుకున్నాడు, విలాసదృష్టులు ప్రసరిస్తున్నాడు సుబ్బయ్య.

వినోదంగా చలాకీగా భలే గాభరా చేశారే నన్ను అంది నిర్మల.

యేం? అలా అంటున్నావేం! అన్నాడు నీరసంగా.

అతన్ని మాటాడించి అలసటపాలు చేయడానికిష్టంలేక కాబోలు మాటాడొద్దని సంజ్ఞ చేసింది.

ఆమాట వినగానే అతనికీ మనస్సులో గాభరా గాభరాగా వుండెందుకో!

త్రాగుడువల్ల చెడిపోయే సంసారాలు లక్షలున్నాయి. అలాగే ప్రశాంతమైన నిర్మల మనస్సు కూడా గాభరా మయమైంది. దాన్నికెవరు కట్టరే యెవరూ!

బెంగాలు సెకండరీ విద్యావిధాన చట్టము

బెంగాలు సెకండరీ విద్యావిధానము బిల్లు శాసింపబడినయెడల దానియొక్క అనర్థములను ఖండించుటకుగాను ప్రజలకు బోధించుటకై కలకత్తాలో ఒకకమిటీ ఏర్పరుపబడినది. ప్రముఖ విద్యాబోధకులు ఈ కమిటీలో చేరివున్నారు. కలకత్తాలోని సెకండరీస్కూళ్ల హెడ్‌మాస్టర్లు ప్రెసిడెంట్లు, కార్యదర్శులు ఈకమిటీని ఏర్పాటు చేసిరి.

అచ్చట జరిగిన ఒకసభలో, బడిలో చదువు బాలుర తల్లిదండ్రులుగాని, గార్డియనులుగాని విద్యాబోధకులు ఏరీతిగా వుండవలెనో తెల్పుతూ ఒక కాయితముమీద సంతకము చేసి యివ్వవలయును. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు ఈసంతకములను తీసికొని వారి యిష్టప్రకారము విద్యాబోధకులను నియమించడానికి ఏకోన్ముఖంగా తాము పనిచేయుదురు.

బెంగాలు మంత్రివర్గమువారు తయారుచేసిన ఈబిల్లు చాల గర్హింపతగియున్నదనియూ, దీనివిషయమై ప్రజాభిప్రాయము కనుకొనుటకై బిల్లును ప్రకటించవలెననియూ బెంగాలు అసెంబ్లీ సభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. మంత్రివర్గము దానిని నిరాకరించిరి. ఇదికేవలము గర్హనీయమని సభవారు తీర్మానించిరి.

వైస్రాయికి హిందూమహాసభ షరత్తులు.

వైస్రాయి కార్యక్రమంలో హిందూసభకు 3 స్థానాలు యివ్వాలనీ, ముస్లిములు కానట్టి యితర అల్పజాతులకు స్థానంయివ్వాలనీ పోర్టుఫోలియోల పంపకంలో ఏలాటి వప్పందాలు కూడవనే మున్నగు షరత్తులు వైస్రాయికి తెలియజేసిరి.

సిరియా పరిస్థితి.

ఉనికిపట్టు.

సిరియాకు ఉత్తరము టర్కీ, పశ్చిమంగా ఇరాక్, సౌదీ అరేబియాలు, తూర్పు ఇరాక్, పడమట మధ్యధరా సముద్రమునూ కలవు.

విస్తీర్ణ జనాభాలు.

సిరియాయొక్క విస్తీర్ణం 58000 చదరపు మైళ్ళు. జనాభా 3400000.

ఇతర వివరాలు.

ఇచ్చట ప్రజలు అరబ్బీభాష మాట్లాడుతారు. పూర్వము సిరియా ఫ్రెంచి ప్రొటెక్టొరేటుక్రింద వుంటూవచ్చింది. ఫ్రెంచిపతనంతో అది విడిపోయింది. అచ్చట చాలకాలంనుండీ ఆరేబియా కంతటికీ ఒక జాతీయోద్యమంకలదు. ఇది పేరుపొందినది. 1936 సం॥ నవంబరు డిసెంబరు నెలలో జరిగిన సంధిప్రకారం ఫ్రాన్సు సిరియాను 3 సం॥ అయిన తర్వాత స్వతంత్రరాజ్యంగా చేస్తానన్నది. దానికి బదులుగా ఫ్రెంచివారి రక్షణకై సైన్యాన్ని సిరియా కాపాడుతానన్నది.

ఫ్రెంచిపార్లమెంటు ఇప్పటికికూడా ఆ సంధి షరత్తును స్థిరపరచలేదు. ఈ యుద్ధమువలన ఈ విషయం ఇంకా కొన్నాళ్లు వాయిదాపడవచ్చును.

ఇటాలియన్ల యుక్తి.

సిరియాకు ప్రక్కనే టర్కీవున్నది. అది పేరుకు తాటస్థ్యవిధానం అవలంబిస్తున్నదే గాని లోలోపల బ్రిటను వైపుకే తిరిగేట్టున్నది. సిరియాలో జాతీయోద్యమము ప్రబలి వారు బలిష్టులయినయెడల ఇటలీకి అపాయకరము. ఫ్రాన్సుపతనంతో ఫ్రెంచి ప్రొటెక్టొరేటు క్రిందనున్న కాలనీలుఅన్నీ డీగాలు సేనానివైపుకు తిరిగి జర్మనీతో యుద్ధం చేస్తామని తీర్మానించినట్లు సిరియా కూడా చేస్తుందేమోనని భయపడి ఇటలీ సిరియాను నిరాయుధముగా చేస్తున్నది.

ఋణపరిష్కార చట్టము.

ఫెడరలుకోర్టు అపీలు.

రాష్ట్ర శాసనసభకు ఋణపరిష్కార చట్టాన్ని చేయుటానికి అధికారముందా [అనే ప్రశ్నగల్గిన కేసు ఫెడరలుకోర్టుకు అపీలు చేయబడినది. మద్రాసు ప్రభుత్వం తరఫున అడ్వొకేటు జనరలు వాదించడానికి ఫెడరలుకోర్టువారు అనుమతించినారు.

అక్టోబరు 16 వ తేదీకి కేసువాయిదా వేయబడియున్నది.

కలకత్తా విమానదాడి హెచ్చరిక.

కలకత్తాపై ఒకవేళ విమానదాడి జరిగే పక్షములో ప్రజల రాకపోకల విషయమై కష్టము కేర్పడవచ్చు. అట్టిసమయంలో దీపాలుపెట్టి పని చేసే అవసరం ఏర్పడేవరకూ ఆఫీసులను తెరచివుంచక మూసివేయవలయును అని ప్రభుత్వం హెచ్చరించింది. ఇదేవిధంగా 24 పరగణాల జిల్లాలోని పారిశ్రామిక ప్రదేశంలోనూ, హౌరా, హుగ్లీలలోనూ జరుగుతుంది. కాని యిది ముందు జాగ్రత్తకోసం తీసుకునేచర్యగాని మరేంగాదు.

సకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

తామరమందు

సకలవిధములైన చర్మవాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

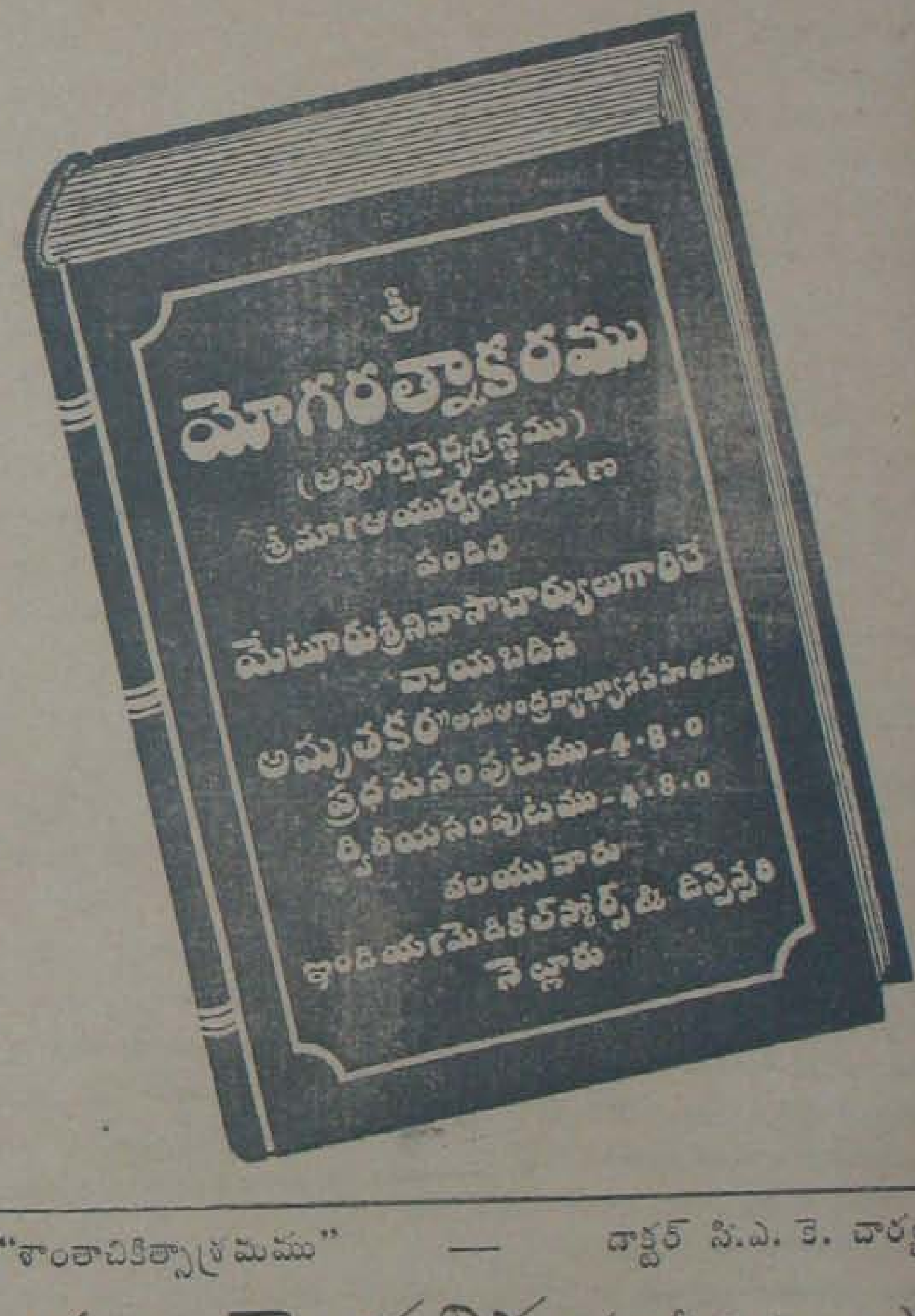

"శాంతాచికిత్సాశ్రమము" — డాక్టర్ సి.ఎ. కె. చార్య.

పల్సుస్పెషలిస్టు (నాడీ నిపుణులు)

హెడ్డాఫీసు: ఒంగోలు :: బ్రాంచి: నెల్లూరు.

నెల్లూరులో గురువారం మొదలు ఆదివారం వరకు ఉందురు.

కన్సల్టింగు ఫీజు రూ. 1—0—0

టవునులో యింటికివచ్చి చూచి సలహా యిచ్చుటకు రూ. 2—0—0

పరీక్షాసమయములు!

ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 9-30 వరకు

సాయంత్రం 3 ,, ,, 5 వరకు

తలిమ్మరోడ్డులలో ఒంగోలు లోనుందురు.

సర్వవిధ రోగములను, రోగులు కోరెడి ఆహారములతో

శ్రీమాన్ చిలకపాటి ఆచార్యులుగారి "శాంతాచికిత్స"

ఈ నవీన చికిత్స, దేశకాలస్థితులను, బలాబలములను గమనించి చేయుదురు.

పడగొట్టబడిన విమానాలు.

—※—

సెప్టెంబరునెల ప్రారంభంనుండీ తే 18-9-40 ది వరకూ జర్మన్ విమానాలు, బ్రిటీషు విమానాలు ఎన్ని పడగొట్ట బడినదీ, రాయల్ పైలట్లు ఎందరు బ్రతికినది తెల్పేపట్టిక.

తేది	పడగొట్టబడిన జర్మన్ విమానాలు	పడగొట్టబడిన బ్రిటిష్ విమానాలు	మృతులు గానున్న బ్రిటిషు పైలట్లు
1	25	15	9
2	55	20	12
3	25	15	8
4	54	17	12
5	39	20	9
6	46	19	12
7	103	22	9
8	11	3	1
9	52	13	6
10	2	0	0
11	89	24	7
12	3	0	0
13	2	0	0
14	18	9	8
15	185	25	14
16	7	0	0
17	12	3	2
18	48	12	9
మొత్తం	776	217	118

ఉపాధ్యాయుల సంసారభారం.

ప్రాథమిక ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయుని రాబడి ఖర్చులు—

	స్కేలు
సెకండరీగ్రేడుకు	14/- రూ.
సెకండరీగ్రేడుకు	18/- రూ

పైచెప్పిన స్కేళ్లు ఉపాధ్యాయులకు సక్రమముగా రావు. పైగా మూడు నెలలకు ఒకసారి ఇచ్చునప్పుడు మే నెలకు జీతము ఇవ్వరు. ఈ సంస్థలో నాటికి 85 వంతు ఉపాధ్యాయులు ఉద్యోగము ... మిగత 15 వంతులవారు ఈ మూడు నెలల జీతమున్నూ ... గ్రాంటులో నే ప్రతిపత్తి ప్రకారము తీసుకొనును. కొందరు మే నెలల్లో సరిగా 3 నెలలకు ఇవ్వరు. పైగా ఇప్పటి యుద్ధపరిస్థితి వలన ఆ పాఠశాలకు దుర్భరముగా నున్నది (ఎ.ఏ.) ఉపాధ్యాయులు మాత్రము పూర్తిగా కష్టముల పాలైరి. సామాన్య సంసారములో ఒకటేగాని ఉపాధ్యాయుడు, అతని భార్య, అతని తల్లిదండ్రులు, ఒకరిద్దరు పిల్లలు వుండినచో సక్రమముగా అవసిఖర్చులకు.

రాబడి.

సైయరుకు ఖర్చులుపోను రు 12 లేక 13 లు.

సెకండరీకి రు 16 లేక 17 లు.

ఖర్చులు.

	పట్నం	పల్లెలు
బియ్యం	రు 14-0-0	రు 15-0-0
చిల్లరసామానులు	4-0-0	2-0-0
ఇంటిబాడుగ	2-0-0	1-0-0
చాకలి, మంగలి	2-0-0	1-0-0
మొత్తం	22-0-0	19-0-0

పై రా:- ఇందులో సుద్దలు, పండుగఖర్చులు, వివాహాలు చేర్చలేదు. ఉపాధ్యాయుల పరిస్థితి పైన కనుబరచిన విధంగానున్నది. ఇప్పుడు మరీ అధ్వాన్నముగా నున్నది. కావున ప్రభుత్వమువారు ఈ యుద్ధసమయములో ఎయిడెడ్ ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయులకు అందరికీ నిర్ణీతమైన జీతాన్ని ... అతీతముగ ఇవ్వవలెనని 3 నెలలకొకసారి పంపే ఉపాధ్యాయుల జీతము ... ప్రార్థించుచున్నాము. యుద్ధ సమయంలో నైనా ప్రతి ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయునికి వ్యక్తిగా రూ 20/- లు స్కేలుగా ఇచ్చి అందులో యుద్ధకాలమందున్న గా 1 రూపాయి 1 అణా ... ఒకపూట కడుపు నింపు కొని అయినను ఉపాధ్యాయులు సంతోషముతో నుందురు. ఇప్పుడు ... పూర్తిగా ... ప్రతిదీ ... ప్రియమైనది. ఇట్టి సమయములందే ప్రభుత్వమువారు ఈ పేద ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులను దయజూడవలయును.

కేశ్వర కొండలరావు,
సెక్రటరీ, జి. తా|| ఎ. ఎ.
పాఠ్యాలబెట్టచర్చ యూనియన్.

—

కుడుప వ్యాపారపట్టము.

ఈచట్ట ప్రకారము లైసెన్సు పొందకుండా పరువులమీద అప్పుగు ఇచ్చు వ్యాపారము చేయరాదు. ఇది తే 1-10-40 ది నుండి అమలులోకి వచ్చెను.

—

వెన్నెల

అమలాపురాకాశంనుండి "వెన్నెల" (వారపత్రిక) త్వరలో ప్రకటిస్తుందట ఆంధ్ర లోకమునకు జాతివిధ.

—

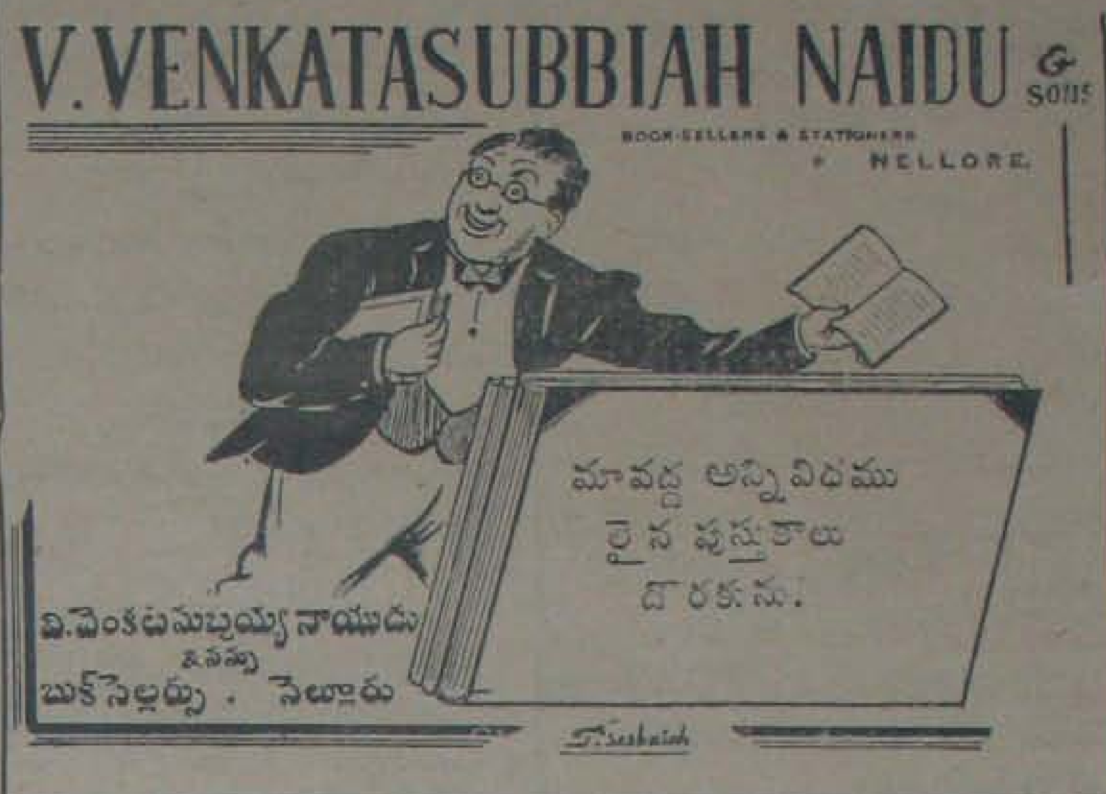

మోతాదులో మోహనరూపం

ఆమె కల్లరావుమాదిరిది. లోడి స్త్రీలు ఎంతోమంచి, "లోధ్ర" సేవించడం. అలా సేవించిన వారందరికీ గర్భాశయ రోగములు నివర్తి యైనవి; గుమ్మడిపళ్లలాంటి కుమారులనూ కుమార్తెలను కన్నారు. అందువల్లనే మోతాదుతో మోహనరూపం చూస్తూవుంటుందిఆమె.

"లోధ్ర" స్త్రీలకు పరిపూర్ణారోగ్యాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. గర్భాశయలోపాల్ని పాలద్రోలి సత్వం తాన ప్రదాయిని కొరుతుంది. అందువల్ల యెటువంటి రుగ్మతలువున్నా స్త్రీలు "లోధ్ర" సేవించాలి.

"లోధ్ర" సర్వత్ర విక్రయం

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారిణీ డిపో.

ట్రేడ్‌మార్కు

రిజిస్టరు 2480

మా భువనేశ్వరి గులికలు పక్షవాతం, ధనుర్వాతం, చమ్మ, తిమ్మిర్లు కుదిర్చి, కోట్లకొలది జనులకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచమంతటను ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే వుపయోగించుడు.

ఇతరులు యిట్టిపేర్లు పెట్టుకొని మోసగించుచున్నారు గనుక ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కు గమనించిచూడుడు.

8 రోజులకు భువనేశ్వరి గులికలు, తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,

183 కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

కొండ్లపూడి ఆదిశేషారెడ్డి గారి విచిత్ర దావాలు

రు 1-5-0 ల శివాయి జమ దావాలు హైకోర్టు వరకు ప్రాకుట.

కోవూరు తాలూకా తిరుణావాయి గ్రామంలో కొండ్లపూడి ఆదిశేషారెడ్డిగారికి గల ఖాళీస్థలములో యు 0.25 సెంట్లకు జాస్తిగా విస్తీర్ణము వున్నందున గవర్న మెంటువారు ఆక్రమణ వ్రాసి అందుకు రూ 1-5-0 లు వసూలుచేసి వందుకు శివిల్ కోర్టులో ఆదిశేషారెడ్డిగారు గవర్న మెంటు వారిమీద దావా చేసినాడు. మునసబు డిక్రీయిచ్చి నాడు. గవర్న మెంటువారు జిల్లాకోర్టులో అపీలు చేసినారు. జడ్జిగారు గవర్న మెంటువార్కి అను కూలం చేశారు. దానిమీద ఆదిశేషారెడ్డి హైకోర్టులో అపీలు చేసినందుకు యిది వినవలసిన విషయమేనని అపీలు అడ్మిటు చేశారు. దరిమిల్లా 3 సంవత్సరాలలో చేసిన వసూళ్లకు తిప్పక ప్రతి సంవత్సరం వక్కొక్క దావావంతున 3 దావాలు ఆదిశేషారెడ్డి గవర్న మెంటు వారిమీద దాఖలు చేశాడు. అవి పెండింగుగా వున్నవి. యీ ఫసలీకి (1350) సర్కారువారు 7 వ సెక్షను నోటీసు ఆదిశేషారెడ్డిగార్కి జారీచేశారు. 7 వ సెక్షను నోటీసు ఏమంటే ఆస్తి సర్కారువారి దనిన్నీ, అదివదలకుంటే శివిలు జయిలులో పెట్టివగైరా కఠిన చర్యద్వారా ఆస్తినుండి లేవదీ తెదమని అయివున్నది. ఆదిశేషారెడ్డి ఆనోటీసు యివ్వడం తప్పు అనిన్నీ, యిదివరకు వ్యవహారములలో వస్తూ కొని వున్నారనిన్ని గనుక ఆనోటీసు భాగం మార్చవలసినదనిన్నీ, శ్రీ కోవూరు తహశీలుదారు వారికి వ్రాయగా మొత్తం రు 1-0-0 లుగా తగ్గించినట్లు తెలిపినారు. అసగా యిన్ని సంవత్సరాలనుండి చేసిన వ్యవహారాల ఫలితం రు 0-5-0 తగ్గింది. నోటీసు మార్పునుగూర్చి తహశీలుదారు గారు ఏమి తెలుపనందున అందులగూర్చి ఆదిశేషారెడ్డి కోవూరు తహశీలుదారుగార్కి వ్రాసి వున్నాడు.

—

మంచి పశుజాతికి చట్టం.

మంచిఆబోతుల చేతనే పశువులను దాటించవలెను.

ప్రభుత్వం అనుమతించిన ఆబోతులు దప్ప తక్కిన అన్ని పశువులకు విధిగా విత్తులు గొట్టవలెను. వెటర్నరీ డాక్టరు విధిగా విత్తులు కొట్టించవచ్చును. చట్టాన్ని ధిక్కరిస్తే రు 50 లు జరిమానా.

ఈచట్టం 1-10-40నుండి అములులోకివచ్చును.

ఆవులను, ఎద్రెలను చిన్నచిన్న పశువులచే దాటించకుండా ఆ బోతులను తయారుచేసి దాటించవలయును. ప్రతిమగ పశువునకున్నూ, విధిగా విత్తులను కొట్టించవలయును. ఏ రైతు దగ్గరగాని అట్టివిత్తులుకొట్టని పశువుండిన ఎడల వెటర్నరీ డాక్టరుగారు బలవంతంగా విత్తులు కొట్టించ వచ్చును. అట్టిరైతుకు అపరాధము విధించవచ్చును. ఆబోతులుగా గవర్న మెంటు వారు అంగీకరించినవి మాత్రమే వుంచబడవలెను. ఈఆజ్ఞకు విరుద్ధముగా నడచువారికి రు 50 లు జుల్మానా విధించబడును. ఈచట్టం మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 1-10-40 నుండి అములుపరుచు చున్నారు.

నెల్లూరు ఆనరరీ స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు.

—

పీరుముద్దయిలపట్ల జూపుచున్న మానవప్రేమ.

విస్సా రాజగోపాలురావుగారు స్పెషలు ఫస్టుక్లాసు ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగా చేయుచున్న సేవ ప్రశంసార్హము.

కేసులు విచారించుటలో కాలహరణ మొనర్చక, నిష్పాక్షికంగా, న్యాయపరిశీలనా బుద్ధితో పార్టీలకు అసౌకర్యము కలిగింపక ముద్దయిలకు పైతము ... ... జూపుచున్నందుకు వందనములు.

ఇతర మేజిస్ట్రేటులుగూడ పీరిపంథా ననుకరించిన బాగుండును.

—ఇస్కా చెంచయ్య.

—

సూలూరుపేట వార్తలు.

—

ఎస్టేటు పాతతహశీల్ దారుకు ఉద్యోగం. క్రొత్తవారు గతనెల 20 తేది చార్జిపుచ్చుకొన్నారు. చార్జిలో అంతాకరెక్టు. మరురోజు ఉదయాన్నే లెక్కబెట్టుకొంటే రు 10/- కమ్మి. సిగ్గు! సిగ్గు!!

★

డి. పే, గారు వస్నెలకంటిని గుమాస్తాగా పంపారట. అతనికి పాకశాస్త్ర నిపుణతలేనందున తహసిల్ దార్ రెఫ్యూస్ చేశారు. మళ్ళీపంపగా మళ్ళీ రెఫ్యూస్.

వంటశాస్త్రం ఆసాంతంగా చదివినవాణ్ణి గరిటబాగా తిప్పగలిగినవాణ్ణి పంపమని పైకి వ్రాసుకున్నాడట, పాకశాస్త్రంలో ఉత్తీర్ణులైన వారెవరన్నా ఉంటే వెంటనే అప్లికేషనులు పెట్టుకోవచ్చును.

★

రెండు చక్రాలుగల ఒకమంచిబండి, రెండు ఎద్దులు, తోలేమనిషి, అన్నీకలిపి రు 16 ధరలో కావాలని రైతాంగంలో ఒకప్రకటన చేశాడట.

ఈలా క్రొత్తక్రొత్త సరుకులు దిగుతున్నాయి. ఏమన్నాబుఁలేంది?......

—ఒకరైతు.

—

మన్నారుపోలూరు దేవస్థానం.

నాకర్లకు జీతబత్యాలు యివ్వనందువ తాలూకా ఆఫీసునుండి పడితరానికి యిచ్చేడబ్బును జీతాలు అన్నాన్నులక్రింద ఖర్చువ్రాస్తున్నారట.

దేవాలయంలో దాచిన తెప్పోత్సవ పరికరాలను అగ్నిదేముడు భక్షించాడట.

పట్టా ముచ్చలికాలు కరణం దస్తూరీలకే బట్వాడా చేస్తున్నారట.

ఇదంతాచూస్తే "అంధకారదర్బార్ పిత్తల్ కా దరవాజా" అన్నట్లున్నది.

—విలేకరి.

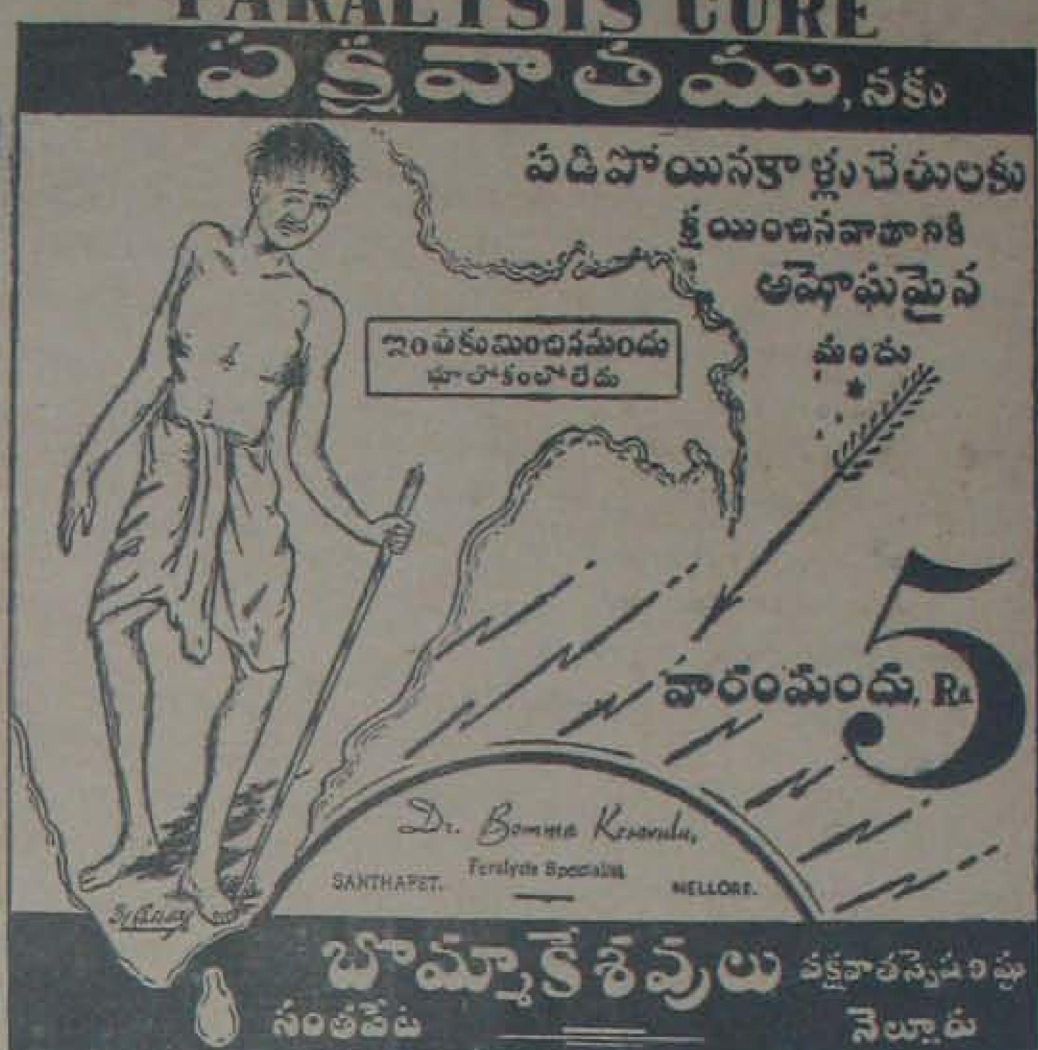

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

SALE! SALE! SALE! Reduced Sale Price Rs. 3-12-0

జెంట్సు లీవర్ రిస్టువాచ్ నెం. 44

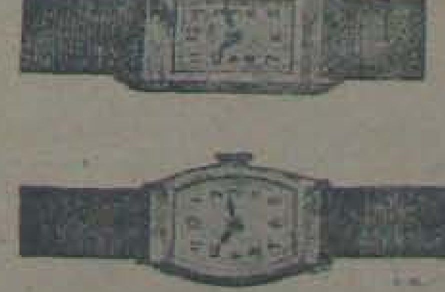

పూర్వపుధర రు. 8. ఇప్పటిధర రు. 3-12-0. స్విట్జర్లాండ్ దేశములో లీవర్ సామానుతో చేయబడినది. ఒక్కనిమిషమైనను తేడా లేక కాలం సరిగాచూపును. ఇండియా అంతటను అనేకవేలం యీమాదిరి గడియారములు అమ్మియుంటిమి. కాని యింతతక్కువ ధరలకు అమ్మియుండలేదు. చేతియందు ధరించిన బంగారపు ఆభరణమువలె యుండును. రోల్డుగోల్డు కేస్ నెం. 44 రు 3-12-0. 3 సం॥ గ్యారంటి.

వెస్టరన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు 68, మద్రాసు.

Western Swiss Watch Co,
Direct Importers POST BOX No. 68 MADRAS.

గాంధీతత్వం

అజాద్ ప్రకటన

బెంగాలు రాష్ట్రీయసంఘ కార్యాలయంలో ఉపన్యసిస్తూ రాష్ట్రపతి మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ గారు ఇటీవల కాంగ్రెసువారి బొంబాయి తీర్మానాన్ని వివరపరిచారు. ఉపన్యాస ప్రారంభంలో వారు, బెంగాలు జాతీయ నాయకులు అనేకరకాలనుండి దేశంకోసం ఎలా పాటుబడుతున్నారో వర్ణించాడు. వారిమూలంగానే ప్రస్తుతం బెంగాలులోనేగాక యావద్భారత దేశంలో గూడ దేశాభిమానము పెంపొందిందని అజాద్ గారన్నారు.

బెంగాలులో విరోధాలు.

బెంగాలు రాష్ట్రంలో పరస్పర విద్వేషాలు ఎలా కల్గినవి. అవి ఎట్లు నివారింపబడిన రాష్ట్రాభివృద్ధి అయ్యేది తెలియజేస్తూ అజాదుగారిలా అన్నారు.

"పూర్వం బెంగాలు భారతదేశ రాజకీయాల్లో ప్రాముఖ్యస్థానం ఆక్రమిస్తూవచ్చింది. నేటి దినం ఆ బెంగాలే మనమనుకోలేనంత హీనస్థితికి రావడం గర్హింపతగ్గియున్నది. బెంగాలు రాష్ట్ర రాజకీయరంగంలోనూ, శాసనసభా వ్యవహారాలలోనూ, కాంగ్రెసు వ్యవహారాలలోనూ అందరూ నాయకత్వం కావాలనే ఆందోళనచేస్తున్నార. అందుచేత వారియొక్క ముఖ్యాభిప్రాయాన్నుండి వారు తొలగిపోతున్నారు. రాష్ట్రంలో పరస్పర విభేదాలు, కలహాలు అంతరింపచేసుకొంటే మరల పూర్వ ప్రఖ్యాతిరావడానికి సందేహముండదు."

యుద్ధంలో చేరడమా?

యుద్ధంలో చేరవలెనా? లేక కూడదా? అనే విషయముపై మాట్లాడుతూ అజాద్ గారిలా అన్నారు.

"కాంగ్రెసువారు ప్రస్తుతం యుద్ధంలో చేరడమా, చేరకపోవడమా? అనే విషయాన్ని గురించి ఒక సంవత్సరం క్రిందటనే తీర్మానించిరి. భారతీయుల సమ్మతిలేనిదే భారతదేశంలోని మనుష్యబలాన్ని, ద్రవ్యాన్ని ఈయుద్ధంకొరకు వినియోగపెట్టడం ఒప్పుకోదని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి తెలియపరచింది. పిమ్మట రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలవారు రాజీనామాలు ఇచ్చారు.

ప్రభుత్వంవారు స్వల్పజాతుల స్వాతంత్ర్యాన్ని, ప్రజాస్వామిక పరిపాలనా విధానాలను భద్రపరచడానికా యుద్ధం చేయడం? అయితే ఈ యుద్ధ ఆశయాలు భారతదేశానికి మాత్రము వర్తింపబడవలదా? ఎట్లు? అనేసమస్యలనుకూడా కాంగ్రెసు లేవనెత్తింది.

రాంఘరు వైఖరి.

కాంగ్రెసు ఏల రామఘురువైఖరి నవలంబించింది? అనే విషయాన్నిగురించి తెలియంచేస్తూ మౌలానా సాహెబు ఇలాఅన్నాడు. "దేశసంక్షోభము పొందినప్పుడు కాంగ్రెసు అధికారము వహించగలదా? అనే మీమాంసపైననే పూనా తీర్మానం ఆధారపడివున్నది. జూలై నెల 31న జేసిన ఢిల్లీతీర్మానయొక్క సారాంశం:- భారతదేశానికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చినట్లు బ్రిటీషు ప్రభుత్వం ప్రకటించవలయును. అప్పటి వరకూ తాత్కాలికంగా కేంద్ర శాసనసభనుండి ఎన్నుకోబడినజాతీయప్రభుత్వం ఏర్పడవలెననీ— కాంగ్రెసువారి కనీసపు కోర్కెలివే. పూనా తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వం అంగీకరించక పోబట్టి కాంగ్రెసువారు రాంఘరు కాంగ్రెసు తీర్మానము యొక్క వైఖరినే ఇప్పుడుకూడ అవలంబించ వలసివచ్చింది.

యుద్ధ సమస్య.

ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల ఇష్టంలేనిదే భారతదేశముయొక్క జన, ధనములను ఈయుద్ధంలో వినియోగించడం కాంగ్రెసుకుసమ్మతంగాదు అనే విషయముపై బొంబాయి తీర్మానం ఆధారపడివున్నది. ప్రస్తుతం పోరాటం జరపాలని నిశ్చయించి నప్పటికిని గాంధీగారు ఎలాగయినా పోరాటం తప్పింప వీలవుతుందేమో చూడడానికె గా వైస్రాయిదగ్గరకు వెళ్లుతున్నారు. బహుశా ఈ నెల తే 27 దీనాడు గాంధీగారు వైస్రాయిని కలుసుకోవచ్చు."

ఇరుప్రక్కలవాడి.

ఉపన్యాసం ముగిస్తూ ఆజాదు గారిలా అన్నారు.

"బొంబాయి కాంగ్రెసు తీర్మానానికి రెండు వైపులా వాడివున్నది. భారతదేశం యుద్ధంలో చేరాలా అక్కరలేదా అనే విషయాన్ని కాంగ్రెసువారే నిర్ణయించాలె అనేవిషయం బ్రిటీషు ప్రభుత్వం గుర్తించినయెడల ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు కొన్నిహక్కులిచ్చి తీరాలె. కాంగ్రెసు తీర్మానాన్ని బ్రిటీషు ప్రభుత్వం ఆమోదించకపోతే కాంగ్రెసువారు పోరాటానికి సిద్ధపడాలె. ప్రస్తుతపరిస్థితిలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వంతో గాంధీగారు సమాధానపడతాడని ప్రజలుభావించకూడదు. ఒకవేళ ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు కోర్కెల నామోదించి అన్నిషరత్తులు నెరవేరిస్తే గాంధీ తన అహింసా సిద్ధాంతప్రకారం ఒక్కడైనా యుద్ధంలో చేరనివ్వడు. భారతదేశానికిప్పుడుపరీక్షాసమయం. దేశంయొక్క ఆత్మగౌరవం కాపాడడానికి భారతీయులందరూ పోరాడాలె.

ఇది మౌలానా అబ్దుల్ కలాం అజాద్ గారి ఉపన్యాస సారాంశం.

విస్సన్నపేట అరెస్టు

కాంగ్రెసువర్కరు కాశీసోమశేఖరశర్మ 21 తేదీ స్టేషనుకు పిలిపించి అరెస్టుచేశారు. మరురోజు తిరువూరు మేజిస్ట్రేటువద్ద హాజరుపెట్టారు. మరుసుంట్ల వెంకటప్పయ్యగారు జమీనునిచ్చి విడుదల చేయించిరి.

—ఒకవిలేకరి.

కర్షకా! మేలుకొనుమా!

1

కర్షకా! నిద్రచాలును. మేలుకొనుము. నీజీవితమును గురించికొంత ఆలోచించుము. నీసంసారస్థితి, నీగ్రామస్థితి, నీదేశస్థితి, నీబ్రతుకు గురించినీకు కొంతవరకు తెలుసును. నీపెద్దలుకూడా నీకు చెప్పియున్నారుగదా? అప్పటి స్థితినుంచి యిప్పటివరకు సింహావలోకనము చేయుము. నీవు జీవము క్షీణించుచున్నావు. నీనిత్య జీవనము దుర్భరమగుచున్నది. నీకుకడుపునిండా కూడులేదు. కట్టబట్టలేదు. చేతిలో డబ్బులేదు, చేతికిడబ్బరాదు. నీకష్టఫలమునకు నీకు దక్కకపోయినది. నీబంగారు నీయిల్లు విడిచి బహుదూరమేగినది. నిర్భాగ్యుడవై యున్నావు. ఇప్పుడైనా నీ మత్తును వదలి "నాస్థితి దినదినము తగ్గుటకేమికారణము"ని ప్రశ్నించుకొనుము. దానికి జవాబు తెలుసుకొను వరకు నిద్రించకుము.

కర్షకా! నీదేశము భరతఖండము భారతదేశము దీనినే ఇండియా యందురు. దీనికి తూర్పుప్రక్క బంగాళాఖాతము సముద్రము. దక్షిణమున అట్లాంటిక్ మహాసముద్రము పడమట అరేబియా సముద్రము. మొదలు బంగాళాఖాతమువరకు వ్యాపించిన పెట్టనికోట హిమవత్పర్వతము. ఇట్టి సురక్షితమైన నీదేశములో నీవు జన్మించినావు. అంతేగాదు. నీవు నీదేశమునుకూడా చూసినావే!

పూర్వము రెండువేల సంవత్సరములకుముందు ధనధాన్యములతో తులతూగిన నీదేశము, బంగారుమయమైన గోపుర ప్రాకార ధ్వజస్తంభాదులను బంగారుతో నిర్మించిన నీదేశము నవరత్న ఖచితముల కాటపట్టయిన నీదేశము. యెంతోమంది విదేశీయులు దండెత్తివచ్చి కొల్లకొట్టుకొని పోయినను తరుగకుండిన నవరత్నాదులు బంగారు గనులు గలిగిన నీదేశము ఉపహాసాస్పద దినములలోనున్న యింకెన్నడునిన్ను చుట్టుపెట్టని నీదేశము యిటీవల ఈదుస్థితికి రాగతం ఏమి? అనువిషయమును నీవు గమనింపవలసియున్నది. అదేముందు వ్యాసమున వివరింతును.

పులికొల్లు రాఘవయ్య.

తెలుగు జిల్లాలను నైజాం ప్రభువు కొంటాడా?

ఉస్మానియాస్థాన్ ఉద్యమమును బలపరుచు ఉద్దేశ్యముతో హైదరాబాదు సంస్థాన ప్రభువైన నైజాముగారు ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలను దత్తమండలములనుకూడా బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునుండి కొనదలచినట్లునూ, 50 కోట్ల రూపాయలకు బేరముకూడ కుదుర్చుకొన్నట్లునూ, ఈవిషయమై అవసరమైన ఏర్పాట్లన్నియూ రహస్యముగా ఉభయ ప్రభుత్వముల నడుమ జరుగుచున్నట్లునూ, ఒకబలమైనవదంతి బయలుదేరివున్నది. ఈవదంతి రాష్ట్రాంతరములలోనే అంకురించినట్లున్నది.

*

నవాబ్ బహదూర్ జంగ్ గారిఉద్దేశం.

అఖిలభారత సంస్థాన ముస్లింలీగు అధ్యక్షులు నవాబు యార్ జంగ్ బహదూరువారు ఒక ఉపన్యాసములో ఇట్లు చెప్పారు.

"ఇంగ్లీషువారుమాకుస్నేహితులు. గతయుద్ధమునందునూ, ఈయుద్ధమునందునూ, మేము బ్రిటీషువారికి తోడ్పడినందుకు ప్రాత ఒడంబడికలను గౌరవించి ఆదివరకు మారాజ్య భాగములను తిరిగి ఇవ్వవలెనని బ్రిటీషువారిని మేము కోరవలదా? బెజవాడ, మచిలీపట్నం, మొ॥ హైదరాబాదు ఎవరికి లోబడక స్వతంత్ర రాజ్యంగానుండవలెను. ఇది ముస్లింలీగు బలమువలననే సాధింపగలము"

"శస్త్ర చికిత్సవలన గొంతులో కండలు కుదరక పోవడమే కాక కొన్ని కొత్త వ్యాధులు కల్గిస్తున్నవి అని శస్త్రచికిత్సకూడదు" అన్నారు వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు. అప్పటి నుంచే

టాన్సినాల్

శస్త్రచికిత్స లేకుండా గొంతులో కండల్ని పూర్తిగ శాశ్వతంగా మాన్పడంలో మంచిపేరు గడించుకుంది.

"టాన్సినాల్" అన్ని మందుల షాపుల్లో దొరుకుతుంది—

టాన్సినాల్ లేబరేటరీ,
53 గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

నర్సూస్ ఎక్స్ట్రా బోల్డు కాఫీ

రెండు ఉత్తమ పానీయములు

నర్సూస్ బి. ఓ. పి టీ

నర్సూస్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీ.. సేలం.
దక్షిణ ఇండియా అంతటను బ్రాంచీలు కలవు.
TC-N 1

అత్యద్భుత శక్తిగల స్పెషల్ యంత్రము

(1) వశీకరణ యంత్రము:- నీవు కోరిన ఎవరుగాని, స్నేహితుడుగాని, విరోధిగాని, పురుషుడుగాని, లేక స్త్రీగాని, ఎంత కఠినులైనను, గర్వము కలవారైనను వశులగుదురు. వెండి తాయెత్తు రు 2-8-0; బంగారు తాయెత్తు 7-8-0, రాగితాయెత్తు 1-8-0.

(2) లక్ష్మీయంత్రము:- దుష్ట గ్రహపీడను తొలగించినిరుద్యోగులకుఉద్యోగము, ఉద్యోగులకు ప్రమోషను కల్గించును. వ్యాపార వృద్ధి, పరీక్షలు, కోర్టువ్యవహారము, లాటరీ, మొదలగువానిలో విజయంకలిగించి అదృష్టవంతులుగ చేయును. రాగితాయెత్తు 1-8-0 వెండి తాయెత్తు 2-8-0, బంగారుతాయెత్తు 7-8-0.

హితైషి కార్యాలయ,
నెం. 100 హనీఫ్ పూర్, (పోష్టు) ఏకాంగర్ సారై
(పాట్నా)

ఫిలింరంగం

ఫిలింనటులు

ప్రొడ్యూసర్లుగా మారుతున్నారు.

ప్రపంచ సుప్రసిద్ధ బాలతార షర్లీ టెంపిలు ఒక ప్రత్యేక ఫిలిం కంపెనీ స్థాపించబోతున్నదట.

*

లీలాచిట్నిస్, భవనానీ, గ్యాలనీ, అగర్వాల్ గారలు ఒక క్రొత్త కంపెనీకి పునాదిరాయి వేస్తున్నారు.

*

మనతార కన్నాంబ రాజరాజేశ్వరి ఫిలిం కంపెనీ స్థాపించింది.

*

కాంచనమాల కిశోరా ఫిలిమ్సులో భాగస్తురాలు అనేదిమీకు తెలిసినవిషయమే?

*

ఇక కృష్ణవేణీ, పుష్పవల్లులుమాత్రం యింకా స్వంతకంపెనీలు స్థాపించుకోలేదు. కాని, అన్ని ఫిలిములలో పాత్రధారణున్నది గాన కృష్ణవేణికి జయాఫిలిమ్సు స్వంతకంపెనీక్రిందనే మనంఅనుకోవచ్చు. ఇహ పుష్పవల్లి చేదో, గహో.

*

యీవిధంగా సినిమా నటులు ప్రొడ్యూసర్లు కావడం లాభమా నష్టమా?

దేశానికెవిట్లున్నా నటులకుమాత్రం డబ్బుకు డబ్బు, మనక్లేశం, దీన్తో శరీరపాటవం తగ్గడం, ఇవి ఏర్పడవు కావున నటులకు నష్టమే.

అయితే లాభపడ్డప్పుడు ఆనందంగదా అంటే? మొదట కొడెంచి తర్వాత వేలు ఎంచమన్నాడు.

*

స్టుడియో వార్తలు

కొత్తవార్త.

కన్నాంబగారు కొత్త కంపెనీ స్థాపించిన తర్వాతకూడ నాగయ్యగారి ప్రయత్నము మానలేదు. గూడూరు వాస్తవ్యులు, మైకా వ్యాపారులు, దువ్వూరు నారాయణరెడ్డిగారి సహాయముతో మరో క్రొత్త కంపెనీకి ప్రయత్నాలుజరుగుచున్నవి. నిన్న అంటే 26 తేదినకూడా యీ వ్యాపార సంప్రదింపులు మద్రాసులో జరుగుచున్నవి.

*

ఇల్లాలు.

27 తేది ఆంధ్రదేశంలో 11 కేంద్రాల్లో విడుదలవుతున్న యిల్లాలుచిత్రం విషయంలో అనుభవజ్ఞులేగాక దైవజ్ఞులుకూడా ఢంకామీగ దెబ్బ వేసి విజయవంతంగా ఉంటుందన్నారు. గ్రహగతులబట్టిచూస్తే ఈచిత్రానికి స్త్రీలు ఎక్కువగా వస్తారుసుమా!

కొన్ని వివరాలు:

ఇల్లాలు ప్రారంభోత్సవం	15_12_39	
ప్రథమ షూటింగు	21_1_40	
సక్రమ షూటింగుప్రారంభం	3_4_40	
ప్రొడక్షన్ వ్యవధి	9 మాసాలు.	
మొత్తం షూటింగు	రోజులు 57.	
ఇందుకు రా ఫిలిం	69370	అడుగులు.
సౌండు (వ్యర్థ) ,,	63543	,,
తయారైనచిత్రంపొడవు	18764	,,
ప్రదర్శనకాలం గం 3_12 నిమిషాలు.		

*

జీవనజ్యోతి.

జయావారి "జీవనజ్యోతి" లోని పాటలు ప్రేక్షకులను ఆనందమయులచేసి కల్లో ఊగించవచ్చు. కృష్ణవేణి నటనాకూడా (యిందులో క్రొత్తపంథా త్రొక్కుచుంటారు.

*

విశ్వమోహిని.

చాలాభాగం చిత్రం తయారైంది. నవంబరు 9 తేది విడుదల అనివార్యమానం.

ఫిలింపరిశ్రమలో జరిగేవినోదాలు, కుంభకోణాలు, విజ్ఞానఘట్టాలు ఇందులో అప్పటంగా పాత్రుకొన్నవి. కావున్నే యీచిత్రం చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంటుందని విజ్ఞులంతా అంటున్నమాట.

*

ధర్మపత్ని.

ఈమె ప్రయాణముహూర్తం డిసెంబరులో ఉంటుంది. ఇంకా సరైనతేది నిర్ణయంకాలేదు. ఇందులో ప్రధానతార శాంతకుమారి. ప్రొడ్యూసరు షి.రాజాలీహాక్కిం అదృష్టవంతుడు కావున యీ ఫిలిం ధనంవిషయంలో లోటురాదు. ఇదికూడా విజయవంతం అయిందంటే ఇక పుల్లయ్య చేతికి ఎదురుండదు.

*

శ్రీరాజేశ్వరిఫిలిం (కన్నాంబగారిది) వారు "మాతృప్రేమ" రాధనకు పూజా ద్రవ్యసేకర ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. బహుశా వీరిషూటింగు యమ్. సి. పి. హెచ్ స్టూడియోలోజరుగవచ్చు. దీన్ని సిహ్హాగారు డైరక్టుచేస్తారట.

*

కిశోరా ఫిలిమ్సువారు (కాంచనమాల భాగస్తురాలుగాగల) షూటింగు ముహూర్తానికి పంచాంగం తిరగేస్తున్నారు.

*

ప్రకాష్ పిక్చర్సువారి "తారాశశాంకం" షూటింగు జరుగుతున్నది. పుష్పవల్లి యిందులో తారగా అభినయిస్తున్నది.

*

వై. వి. రావుగారు.

విశ్వమోహిని షూటింగు ఒకటిరెండు పాట్లు కొరవుండినవి ఈపాటికి అవికూడ పూర్తి అయి వుండవచ్చు. షూటింగుతోటి ఎడిటింగు కూడ పూర్తి చేస్తుండినారు. కాబట్టి రావుగారి పని పూర్తి అయినట్టే.

కావున్నే మధుర రాయల్ టాకీసువారి "సావిత్రి" డైరక్టుచేయడానికి నవంబరు 5 తేదిన రావుగారు కలకత్తా వెళ్తున్నారు. ఈ సావిత్రి షూటింగు ప్రారంభోత్సవం విజయదశమినాడట.

ఈ ఫిలింలో "శాంతఆప్టే" సావిత్రిగాను, వై. వి. రావు సత్యవంతుడుగాను, నటిస్తారు. కలకత్తా న్యూథియేటర్సులో షూటింగు జరుగుతుంది అని చెంపు ఉవాచ.

——

గుసుపాటి ఏనాది రెడ్డిగారు

శ్రీయుత గుసుపాటి యేనాదిరెడ్డిగారి పేరు వినివారుగాని, వారియొక్క భాషా కౌశల్యము భాషాసేవ తెలియనివారుగాని మన నెల్లూరుమండలమునందేగాక ఆంధ్రదేశమునందరుండని నుడువవచ్చును. నెల్లూరుమండలమునందలి రెడ్డిసంఘమునకు వీరు తలమానికమేగాక యేకతస్సంఘమునకు విమర్శిష్ఠులనదగును. వీరి కీర్తిమునందలిముఖ్యరహస్యము వీరిపలుకుబడినంతయూ పరుల శ్రేయమునకు వినియోగించుటయే. ఇది పలువురకనుభవైకవేద్యము. ఇపుడు వీరు వయోవృద్ధులైరి. ప్రపంచ వ్యవహారములకు స్వస్తి చెప్పవలసిన సమయము సమీపించుచున్నది. ఇప్పట్టున శ్రీ రెడ్డిగారు మండల శ్రేయమునకు గావించిన సేవకు వీరినుచితరీతి సన్మానించుటెంతయు సత్యవసరము. ఈవిషయము ఇంతకుపూర్వమే ప్రస్తావనయుండుండినను యేకారణముచేతనో కార్యరూపము వహించియుండలేదు. మండలమునందలి ప్రముఖులు శ్రద్ధ వహించి ఈ కార్యము జయప్రదమొనర్ప ప్రార్థించుచున్నాను.

—ఘాలి సుబ్బరామయ్య.

గాంధీజీ జన్మదిన సందేశం.

'ఖాదీవారం, నేను నైప్రాయిని కలుసుకొనే సమయం, రెండూ ఒకేసారి తటస్థించడం నాకు మిక్కిలి సంతోషకరమైనవిషయం. నేను నైప్రాయిని కలుసుకోవడంవల్ల నా ప్రయాణాలన్నీ భారతదేశానికీపస్తుంది బ్రిటిషుప్రజలకూ, ఘోరయుద్ధంలో నిమగ్నులైయున్న దేశాలవారికీనీ శాంతి నెలకొల్ప బడగలదని విశ్వసిస్తున్నాను. నా జన్మదినోత్సవాలకు 'ఖద్దరు వారము' అని నామకరణం చేశాను. జన్మదినాలు ప్రతికే నాగున్నవాళ్లు జరుపబడతాయి. కాని చనిపోయిన తర్వాత అవి మా చిపోబడతాయి. కావున జన్మదినోత్సవాలకు 'ఖద్దరువారం' అనే పేరు వాడుకచేసినాను.

శాసనోల్లంఘన ఉద్యమాన్ని తప్పించడానికి నా శాయశక్తుల ప్రయత్నిస్తాను. శాంతి ప్రయత్నాలు జరిగే సమయంలో కాంగ్రెసు వాదులు నిద్రపోరాదు. పోరాటమాసన్నమై నేను నాయకత్వం వహించ వంగీకరించినచో అప్పుడు నూలు వడకడం, ఖద్దరును అభివృద్ధిచేయడంలో ఏర్పరుపబడిన షరత్తులను నేను వదులుకొంటినని కాంగ్రెసువాదులు అభిప్రాయపడకుందురు గాక.

సత్యాగ్రహ సందర్భంలో సత్యాగ్రహులకు నిర్మాణ కార్యక్రమమెంత అవసరమో కోటాను కోట్ల భారతప్రజలకు అంతే అవసరము. ఒక్క సత్యాగ్రహులకే అది వర్తించునేసిల దేశంలో కొలదిమంది ఖైదుచేయబడినయెడల అది జాతీయపోరాటము అని ఎట్లు అనిపించుకొనబడును? అట్లుగాక నాయకుడు తెల్పిన ప్రకారం ఒకసంస్థకోసరంగాని, జాతికోసరంగాని బాధలు అనుభవించి అన్నిటిపై విజయం కలగడానికి సహకారం జూపాలె. ఖాదీ, నూలువడకడం అనేవి నేను బయటికి కనుపరచగల్గిన రెండు విజయచిహ్నాలు. యీ "ఖాదీవారం" జరపడంలో ఖద్దరు అమ్మకాలు, నూలువడకటలు. గ్రామ పరిశ్రమల ఉత్పత్తి హెచ్చుగా జరుగునని నేనూహించుచున్నాను."

తన ప్రకటనలో మహాత్ముడు అఖిలభారత చరఖాసంఘానికి ప్రజలందరూ సాయపడాలని అన్నారు. కేవలం అనేకస్వపరిపాలనసంస్థ కనుక ప్రజలందరూ నిస్సంశయంగా దానికి తోడ్పడవచ్చును. ప్రజాభ్యుదయానికి ఆర్థికాభివృద్ధికి ఖద్దరు ఎంత అవసరమో రాజకీయాభివృద్ధికిన్నీ అంతే అవసరమని చెప్పారు గాంధీగారు.

సార్వభౌముని సందేశం

యుద్ధసమయంలో ధైర్యస్థైర్యాలు చూపుచూ సేవ చేయుచున్న బ్రిటిషు పౌరులకు కృతజ్ఞత చూపించు నుద్దేశ్యంతో జార్జిక్రాస్, జార్జిమెడలు ఇచ్చుటకు నిశ్చయించినట్లు రాజచంద్రులు తెలిపారు. వారుఉపన్యాసం ఇచ్చేటప్పుడు విమానదాడి జరుగుచుండింది. శత్రువు భవనాలను నేలమట్టం చేయగలదేగాని లండన్ ప్రజల గుండె ధైర్యమును పెరుగోట్టలేదని. కష్టాలు ఎన్ని అడ్డమువచ్చినను బ్రిటిషువారికే విజయముతప్పదని చెప్పిరి.

——

జట్లకొండూరు.

పాపం! పల్లంరెడ్డి వెంకటరమణా రెడ్డిగారి ధర్మపత్నిగారు గత తే 8 దిన అకాలమృత్యువువాతబడినదని తెలుపచింతిలుచున్నాను. దుఃఖనిమగ్నులకు రెడ్డిగారికి నా సానుభూతి. ఆమె గారి ఆత్మకు శాంతిగలుగుగాక.

—వాకాటి పాపయ్యసిద్ధాంతి.

కొద్దిసీసాలు మాత్రమే ఉన్నవి! త్వరపడుడు!

ఇంద్రియ స్తంభన్

ఇది నరములను దృఢపరిచి, శక్తినిచ్చి; వీర్యవృత్తిని గలిగించి, శీఘ్రస్ఖలనమును పారద్రోలి, పుంస్త్వమును గలుగజేసి, సంతోషాన్వితులజేయును.

దీనికి పథ్యాపథ్యము కూడాలేదు.

శాంపిల్ సీసా 1కి 1-8-0
పెద్దసీసా 2-0-0

ఆర్డరుతో రు 1 లు పంపవలెను.

వీరబ్రహ్మం వైద్యశాల,
మత్తేరిమిట్ట,
తడపోస్టు - నెల్లూరుజిల్లా.

ఒకసారి "వెల్ కమ్" బీడి త్రాగిచూచిన దానిసువాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు—

గాంధి జన్మదినోత్సవము

28-9-40 నుంచి 10-10-40 వర్కు ఖద్దరు రు 1-కి 0-1-0 మొదలు 0-2-0 వరకు తగ్గించి విక్రయించబడును.

ఎల్లరును యీ అవకాశమును జారవిడువక ఖద్దరు కొనవలయునని కోరుచున్నాము.

అఖిల భారత చరఖా సంఘం,
ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు.

మోసపోకుడు

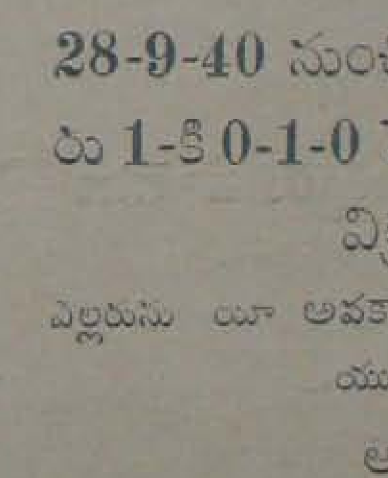

చూచికొనుడు.

అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరు లామోదించిన
వైద్యం పెంచల నారసింహావి
పెంచల్సు చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)

ఇచ్చాది ఒక్కపూతలో తామర, తేలు, గజ్జి, ఎంగిలిపొడుము, కరపాణి, చెలిదిమ్మలు, కాళ్ళపగుళ్లు దురదపొక్కులు పోగొట్టును గుణమియ్యకున్న సొమ్ము వాపసు. వెల డబ్బీ 0—4—0

చర్మరంజన్ డిపో., (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశంలో 11 కేంద్రాల్లో ఈదినం విడుదల-

ప్రజలు తండోప తండాలుగ నిరీక్షిస్తున్నారు.

బెజవాడ - దుర్గాకళామందిరం
గుంటూరు - సరస్వతీ టాకీసు
తెనాలి - సత్యనారాయణ టాకీసు
బందరు - బృందావన టాకీసు
ఏలూరు - రామకృష్ణా టాకీసు
విజయనగరం - కృష్ణసినిమా
రాజమండ్రి - హనుమాన్ పిక్చరు పాలెసు
విశాఖపట్నం - పూర్ణథియేటర్
కాకినాడ - క్రౌన్ టాకీసు
సికింద్రాబాదు - రాజేశ్వరీ టాకీసు
బెంగుళూరు - సాగర్ టాకీసు

డైరెక్టర్ రామబ్రహ్మం

బుకింగు వివరాలకు: సరస్వతీ టాకీస్ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

బ్రాంచి: గాంధీనగర్, బెంగుళూరు సిటి.

N. V. Ramanayudu, Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St. Nellore.